

**MASARYKOVA
UNIVERZITA**

**PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
GEOGRAFICKÝ ÚSTAV**

**APLIKACE KONCEPTU
TRVALÉ UDRŽITELNOSTI V
REGIONÁLNÍM ROZVOJI**

Bakalářská práce

Miloslav Cigoš

Vedoucí práce: doc. RNDr. Alois Hynek, CSc.

Brno 2014

Bibliografický záznam

Autor:	Miloslav Cigoš Přírodovědecká fakulta, Masarykova univerzita Geografický ústav
Název práce:	Aplikace konceptu trvalé udržitelnosti v regionálním rozvoji.
Studijní program:	Aplikovaná geografie
Studijní obor:	Aplikovaná geografie a geoinformatika
Vedoucí práce:	doc. RNDr. Alois Hynek, CSc.
Akademický rok:	2013/2014
Počet stran:	60 + 26
Klíčová slova:	trvalá udržitelnost, regionální rozvoj, mikroregion Buchlov, mikroregion Staroměstsko, projekty rozvoje, využívání území, dotazníkové šetření, rozhovory, SWOT analýza

Bibliographic Entry

Author Miloslav Cigoš
Faculty of Science, Masaryk University
Department of Geography

Title of Thesis: Application of the concept of sustainability in regional development.

Degree programme: Bachelor

Field of Study: Applied geography: Geoinformatics and Regional Development

Supervisor: doc. RNDr. Alois Hynek, CSc.

Academic Year: 2013/2014

Number of Pages: 60 + 26

Keywords: sustainability, regional development, microregion Buchlov, microregion Staroměstsko, development projects, land-use survey, interviews, SWOT analysis

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá mikroregionem Buchlov a jeho regionálním rozvojem v konceptu trvalé udržitelnosti. Skládá se z profilu mikroregionu Buchlov obsahujícím fyzicko-geografickou i socioekonomickou analýzu zkoumaného území. Dále obsahuje analýzu využívání území s jeho aktéry, rozhodovateli a aktanty. Práce je zaměřena na terénní výzkum, obsahuje dvě dotazníkové šetření s občany mikroregionu Buchlov a s jeho nejvyššími představiteli. S vybranými respondenty byly zhotoveny mentální mapy. Práce hodnotí dosavadní regionální rozvoj mikroregionu a analyzuje současné pojetí trvalé udržitelnosti ve studovaném území. Je obsažena také celková SWOT analýza mikroregionu Buchlov. Práce rovněž předkládá návrhy projektů dalšího regionálního rozvoje.

Abstract

This bachelor thesis is focusing on microregion of Buchlov and its regional development in the concept of sustainability. It consists a profile of microregion of Buchlov containing physical-geographical and socioeconomic analyses of the study area. The thesis also includes an analysis of land use its actors, decision makers and actants. The thesis focuses on field research and includes two surveys with citizens microregion of Buchlov and their leaders. Mind maps were made with selected respondents. This thesis assesses the current regional development and analyses the current concept of sustainability in the study area. Also includes the overall SWOT analysis of microregion of Buchlov. This thesis presents proposals for further regional development.

Masarykova univerzita

Přírodovědecká fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student: Miloslav Cigoš
Studijní program: Aplikovaná geografie
Studijní obor: Aplikovaná geografie a geoinformatika

Ředitel Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty MU Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu MU určuje bakalářskou práci s tématem:

Aplikace konceptu trvalé udržitelnosti v regionálním rozvoji.

Applying the concept of sustainability in regional development

Zásady pro vypracování:

1. vymezení území - mikroregion Buchlov
2. analýza vývoje využívání území
3. pojetí rozvoje regionu, uplatnění konceptu trvalé udržitelnosti
4. současné pojetí trvalé udržitelnosti
5. návrhy projektů posilujících trvalou udržitelnost mikroregionu

Rozsah grafických prací: podle potřeby

Rozsah průvodní zprávy: cca 30-40 stran

Seznam odborné literatury:

BINEK, Jan, Hana SVOBODOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Jan HOLEČEK a Iva GALVASOVÁ. Rozvojové možnosti obcí. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 52 s.

BINEK, Jan, Hana SVOBODOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Jan HOLEČEK, Iva GALVASOVÁ a Jaroslav MARTĚNEK. Synergie ve venkovském prostoru - Paradoxy rozvoje venkova. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r.o., 2011. 64 s. sv. 1.

BINEK, Jan, Hana SVOBODOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Jan HOLEČEK a Iva GALVASOVÁ. Teorie a metody uplatnitelné v praxi regionálního rozvoje. 2010., HYNEK, Alois a Nikola HYNEK. The Scientific and Political Framings of Spatial Sustainability: The Strategy of Regional Sustainability for the NUTS III The Highland, Czech Republic. In Aspects of Equilibrium: Proceedings from the International Conference on Architecture, Urban design, and Planning at the Threshold of UN Decade of Education for Sustainable Development. Wrocław: The Wrocław Polytechnic Institute Press, 2005. s. 363-370

A new agenda for sustainability. Edited by Kurt Aagaard Nielsen. Burlington, Vt.: Ashgate Pub. Company, 2010. vi, 303 p.

Jazyk závěrečné práce: čeština

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. Alois Hynek, CSc.

Podpis vedoucího práce:

Datum zadání bakalářské práce: říjen 2013

Datum odevzdání bakalářské práce: do 12. května 2014

RNDr. Vladimír Herber, CSc.
pedagogický zástupce ředitele ústavu

Zadání práce převzal(a): dne

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucímu diplomové práce doc. RNDr. Aloisovi Hynkovi, CSc. za jeho cenné rady, návrhy a připomínky při vedení práce a také starostovi obce Tupesy Mgr. Oldřichu Vávrovi za jeho připomínky a návrhy.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci vypracoval samostatně s využitím informačních zdrojů, které jsou v práci citovány.

Brno 5. měsíce 2014

.....

Jméno Příjmení

OBSAH

1 ÚVOD.....	10
1.1 Cíl práce	10
1.2 Metodika zpracování	11
1.3 Rešerše literatury.....	12
2 PROFIL MIKROREGIONU BUCHLOV.....	14
2.1 Vymezení území.....	14
2.2 Fyzicko-geografická charakteristika území	15
2.2.1 Geologie a geomorfologie území	16
2.2.2 Půdy území	17
2.2.3 Klimatické poměry	18
2.2.4 Hydrologické poměry	19
2.2.5 Biogeografické poměry	20
2.2.6 Ochrana životního prostředí	20
2.3 Socioekonomická charakteristika.....	21
2.4 Historie území	22
2.5 Obyvatelstvo	24
2.5.1 Sídlní struktura.....	24
2.5.2 Demografický vývoj	25
2.5.3 Trh práce.....	26
2.5.5 Migrace.....	27
2.5.6 Vybavenost obcí	28
2.5.7 Kultura.....	28
2.6 SWOT analýza	29
3 VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ.....	31
3.1 Využívání území v současnosti.....	31
3.2 Cestovní ruch	34

4 ROZVOJ MIKROREGIONU BUCHLOV	36
4.1 Regionální rozvoj základní východiska	36
4.2 Strategie a prioritní osy rozvoje	37
4.3 Mezinárodní spolupráce	38
4.4 Aktéři, agenti a aktanti rozvoje mikroregionu Buchlov	38
4.5 Projekty rozvoje mikroregionu Buchlov	40
4.6.1 Hodnocení projektů mikroregionu Buchlov z hlediska trvalé udržitelnosti.....	41
5 SOUČASNÉ POJETÍ KONCEPTU TRVALÉ UDRŽITELNOSTI.....	44
5.1 Základní východiska	44
5.2 Trvale udržitelný rozvoj z pohledu představitelů samosprávy obcí mikroregionu Buchlov	45
5.3 Trvale udržitelný rozvoj z pohledu občanů mikroregionu Buchlov	46
5.3.1 Mentální mapy.....	46
5.3.2 Výsledky dotazníků	47
5.3 Srovnání mikroregionu Buchlov s mikroregionem Staroměstsko	49
6 NÁVRHY PROJEKTŮ PRO TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ.....	50
6.1 Návrh projektu: Revitalizace keramické výroby v obci Tupesy.....	50
6.2 Návrh projektu: Společná propagace činností mikroregionu Buchlov	51
6.3 Návrh projektu: Odstranění skládek a vybudování systému recyklace odpadů.....	52
6.4 Návrh projektu: Síť cyklostezek a cyklotras	53
7 ZÁVĚR	54
8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	56
8.1 Knižní publikace	56
8.2 Mapy a atlasy	57
8.3 Internetové zdroje.....	58
SEZNAM PŘÍLOH.....	60

1 ÚVOD

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnotit a navrhnout různé možnosti regionálního rozvoje mikroregionu Buchlov vzhledem k trvale udržitelnému rozvoji a jeho konceptům a hodnotám. Snahou bude prokázat a vyhodnotit do jaké míry je v regionálním rozvoji daného území aplikován koncept trvalé udržitelnosti. Zda kroky tohoto rozvoje jsou v souladu s trvalou udržitelností či nikoliv. Porovnat roli důležitých aktérů jako jsou přímo participující obce mikroregionu, firmy, obyvatelé, neziskové organizace či místní spolky a sdružení. Pro dosažení primárního cíle jsou zvoleny sekundární cíle mé práce, těmi je v první řadě prvotní analýza a charakteristika zvoleného mikroregionu, zahrnující jednak fyzicko-geografickou, tedy přírodní složky a složky socioekonomické, do nichž jsou zařazeny obyvatelstvo, hospodářství a kultura. Tento krok je důležitý zejména k jeho výstižnému profilu a tím dává práci větší hloubku poznání, důležitý je fakt vzájemné propojenosti jednotlivých složek. Dalším dílčím cílem je výčet a představení všech aktérů, aktantů, kteří přímo či nepřímo ovlivňují dění v mikroregionu Buchlov a má vliv na jeho proměny. Jedná se především o Správu CHKO Chřiby, Lesní správu Buchlovice Lesy ČR, veřejnou správu (starostové a zastupitelstvo), firmy, Místní akční skupinu Buchlov a neziskové organizace. Následuje cíl zanalyzovat, jakým směrem se regionální rozvoj mikroregionu ubírá, zda jsou zachovány prvky konceptu trvalé udržitelnosti, nebo zda jsou někde obcházeny. Posledním dílčím cílem je nastolit návrhy projektů a témat regionálního rozvoje, které by vycházeli z konceptu trvalé udržitelnosti. V práci také porovnávám regionální rozvoj zkoumaného mikroregionu Buchlov se sousedním mikroregionem Staroměstsko. Mnoho informací je získáno pomocí dotazníkového šetření a rozhovory s představiteli místních samospráv.

1.2 Metodika zpracování

Primárními metodami zpracování je studium dostupných pramenů, třídění informací z knižních publikací, internetových zdrojů, odborných časopisů, vyhlášek a směrnic. Do jisté míry je pro zpracování této bakalářské práce potřeba shromáždění všech potřebných pramenů a podkladů vztahující se na problematiku regionálního rozvoje a trvalou udržitelnost studovaného území. Nedílnou a stěžejní součástí mé práce je terénní výzkum. Ten je zprostředkován jednak dvojím dotazníkovým šetřením a také rozhovory.

První dotazníkový průzkum je proveden s běžnými občany mikroregionu Buchlov a jedná se spíše o odpovědi spíše pasivních účastníků regionálního rozvoje. Tento dotazník obsahuje celkem 33 otázek, rozdělených do dvou kategorií. V první části jsou občané dotazováni na obec svého bydliště, jakým způsobem se jim zde žije a co považují za silnou nebo naopak slabou stránku své obce. V druhé části jsou otázky směřující již přímo k mikroregionu Buchlov, zda jsou obeznámeni se současným děním v mikroregionu, jestli ví o projektech a dalším směřování oblasti, ve které žijí. Dotazník byl prováděn skrze formulář Google a také z terénního sběru. Vzorek dotázaných představují obyvatelé mikroregionu Buchlov ve věku 15 až 74 let, s největším podílem respondentů mezi 20 – 38 lety, odpovědělo 84 respondentů.

Druhý dotazníkový průzkum je proveden s představiteli jednotlivých obcí mikroregionu Buchlov, tedy s více zainteresovanými lidmi, kteří mají pravomoc regionální rozvoj přímo ovlivňovat. Tento dotazník se skládá z 16 otázek a je zaměřen na projekty obcí, využívání dotací, fungování tamních uskupení. Snahou tohoto dotazníku je také zjistit další možné směřování obcí v mikroregionu, odpovědělo 8 starostů obcí. Dotazníky jsou umístěny v této práci v přílohách. Na začátku dubna 2014, vydal mikroregion Buchlov vlastní dotazník, který se podobá dotazníku zhotovenému v této práci. Tento oficiální dotazník je rovněž součástí příloh. Rozhovory byly provedeny s ochotnými starosty a zastupiteli obcí, semistrukturovanou formou. Rozhovor byl využit také k upřesnění či doplnění odpovědí z dotazníku pro představitele obcí. Práce obsahuje také zhotovené mentální mapy mikroregionu Buchlov od čtyř vybraných občanů mikroregionu a to na základě článku Aloise Hynka a Břetislava Svozila Mentální mapy lokalit (2008).

Dále se v práci věnuji strategickému plánování obcí mikroregionu, ze strategických dokumentů obcí analyzuji, popřípadě předkládám jednotlivé návrhy budoucího rozvoje území a to primárně s ohledem na koncept trvalé udržitelnosti. Zabývám se také dotační politikou a mírou čerpání dotací z fondů Evropské unie. Důležitou součástí této práce je také kompletní SWOT analýza studovaného území. Bakalářská práce je také doplněna vlastními mapovými výstupy zhotovené v programu ArcGis od společnosti ESRI.

Části této práce jsou také inspirovány některými cvičeními předmětu Regionální politika a regionální rozvoj, Trvalá udržitelnost, Tvorba tematických map, Urbánní a rurální studia a Geografií cestovního ruchu.

1.3 Rešerše literatury

Regionálním rozvojem na teoretické úrovni se zabývá se jí mnoho literárních děl a mnoho významných vědců. V poslední době se nejvíce rozšířili publikace týkající se územním, strategickým plánováním. Toto jde ruku v ruce se stále větším důrazem, který klade Evropská unie i samotná Česká Republika na tuto oblast.

Základní literaturou pro teorii regionálního rozvoje od českých autorů je knižní publikace od J. Blažka a D. Uhlíře *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. V této publikaci jsou rozvedeny a charakterizovány veškeré hlavní teorie, které udávají směr regionálnímu rozvoji. Základní přehled problematikou poskytuje Úvod do regionálních věd a veřejné správy (Kolektiv autorů, 2008). Autoři též kladou velký důraz na trvalou udržitelnost tohoto rozvoje, což podporuje můj záměr bakalářské práce. Další důležitou literární publikací je *Ekonomická a sociální geografie* (Toušek, Vystoupil, Kunc, (2008), kde autoři podávají informace o kontextu regionálního rozvoje, dávají jej do souvislostí se socioekonomickými pojmy. Aplikací témat regionálního rozvoje do praxe se částečně zabývá také publikace *Regionální rozvoj (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a plánování)*, (R. Wokoun, Malinovský, J., Damborský, M., Blažek, J. a kolektiv. 2008). Zajímavou a do jisté míry neotřelou publikací je *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. (M. Viturka a kolektiv. 2010), která regionální rozvoj pojímá více jako prostor střetu veřejných a podnikatelských zájmů, zkoumá jejich vzájemný vztah a porovnává jednotlivé strategie regionálního rozvoje. Trvalé udržitelnosti regionálního rozvoje venkovského prostoru se komplexně věnuje společnost GaREP, která zveřejňuje publikace týkající se právě rozvoje venkovského rozvoje a jeho odlišnostmi. Publikace *Teorie a metody uplatnitelné v praxi regionálního rozvoje* (2010), *Rozvojové možnosti obcí* (2010) a *Synergie ve venkovském prostoru – Paradoxy rozvoje venkova*.(2011) od autorů Jan Binek, Hana Svobodová, Kateřina Chabičovská, Jan Holeček a Iva Galvasová vydané právě společností GaREP jsou jednoznačně styčnou osou mé práce. Z cizojazyčné literatury je stěžejní publikace *A new agenda for sustainability* (Kurt Aagaard Nielsen, 2010), která, tato kniha zkoumá potenciál pro nové přístupy regionálního rozvoje spojené s trvalou udržitelností. Tématem knihy je pohled příští generace a vytyčení nových milníků pro politiku a výzkum. Text publikace nabízí různé pohledy na udržitelnost, a odráží význam mezioborové spolupráce v této oblasti. Dále z anglické literatury je nejčastěji citovaným autorem M. Woods a jeho publikace *Rural geography: processes, responses and experiences in rural restructuring* (2005). Tato publikace uceleně popisuje procesy a průběh restrukturalizace ve venkovském prostoru.

Dále se touto problematikou zabývá doc. Antonín Věžník, Hana Svobodová a Jan Zvara v pracích *Selected regional geographical differences of the Czech Republic agriculture, after the transformation processes*. *Agricultural Economics* (2004)

Nelze opomenout práce doc. Aloise Hynka a Nikoly Hynka zabývající se trvalou udržitelností venkova ČR, například publikace z konference: *The Scientific and Political Framings of Spatial Sustainability: The Strategy of Regional Sustainability for the NUTS III The Highland, Czech Republic*. In *Aspects of Equilibrium: Proceedings from the International*

Conference on Architecture, Urban design, and Planning at the Threshold of UN Decade of Education for Sustainable Development (2005).

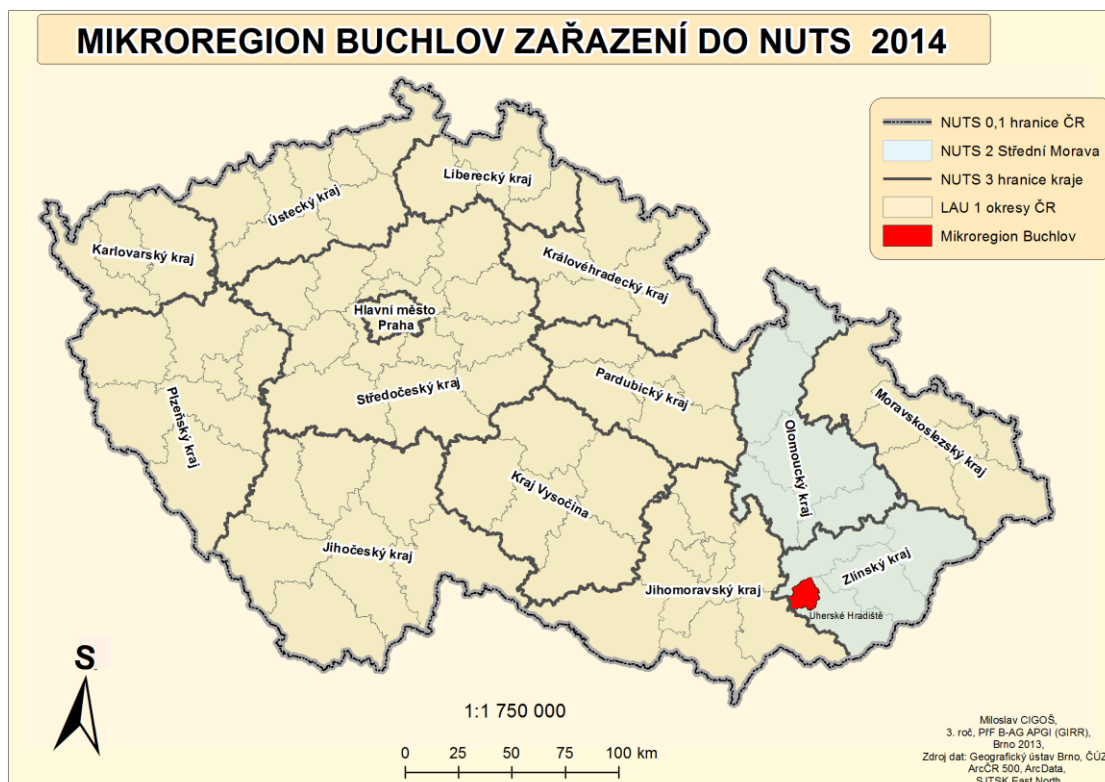
Další literaturou, ze které vychází tato práce je publikace Okolo Buchlova (Miroslav Hrdý 2002), kde jsou popsány obce Mikroregionu Buchlov, jejich historie a začlenění do regionu, byla vydána k výročí založení mikroregionu v nákladu pouhých 2000 kusů.

Důležitými zdroji mé práce jsou jednoznačně také internetové stránky obcí, celého mikroregionu a Místní akční skupiny mikroregionu Buchlov (buchlov.cz), kde je také k nalezení „Podrobná osnova záměrů Místní akční skupiny mikroregionu Buchlov (2007 – 2013)“, jedná se o velmi důležitý plánovací dokument. K nahlédnutí jsou zde také každoroční výroční zprávy a rozpočty Mikroregionu Buchlov. Detailní popis území poskytuje také publikace Chříby turistický průvodce od významných kronikářů a turistů pana Jaroslava Hrabce, Františka Mikuly a Karla Stratila. Součástí Fyzicko-geografického popisu území jsou publikace J. Demka a P. Mackovčina a kol. (2006), klimatická klasifikace ČSR od E. Quitta (1975), Ekologie a geografie rostlin (1979) od Aloise Zlatníka, Biogeografické členění ČR od Martina Culka (1995, 2005), Mapa geomorfologického členění ČSR od J. Demka a kol. (1971) a Atlas krajiny České republiky (Hrnčiarová, Mackovčin, Zvara a kolektiv, 2009). Nejde opomenout také stránky Českého statistického úřadu (www.czso.cz), Ministerstva zemědělství (www.mze.cz), Ministerstva pro místní rozvoj (www.mmr.cz) i Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí pro podrobné statistiky zaměstnanosti a nezaměstnanosti z územního hlediska (<http://portal.mpsv.cz/>). Využity byly i internetové stránky Ústavu územního rozvoje, který se zabývá monitoringem mikroregionů, územním plánováním, regionální politikou i cestovním ruchem (www.uur.cz). Pro účel zpracování mapových výstupů bylo využito mapových portálů Národní geoportál INSPIRE, Portál informačního systému ochrany přírody: AOPK ČR a Geoprohlížeč Českého úřadu zeměměřického a katastrálního. Regionálnímu rozvoji i trvalé udržitelnosti se věnuje také celá řada pedagogických pracovníků Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity a to především Mgr. Ivan Andráško, PhD. Regionálnímu rozvoji a doc. RNDr. Alois Hynek, CSc. trvalé udržitelnosti. Pod jejím vedením vzniká také velký počet bakalářských a diplomových prací na témata regionálního rozvoje či trvalé udržitelnosti.

2 PROFIL MIKROREGIONU BUCHLOV

2.1 Vymezení území

Území zkoumaného mikroregionu Buchlov leží na území České republiky (NUTS 0,1), v regionu Střední Morava (NUTS 2), ve Zlínském kraji (NUTS 3) a v okrese Uherské Hradiště (LAU 1), při jeho severozápadní hranici z velké části v Přírodním parku Chřiby. Tvoří jej katastrální území 14 – ti obcí: Buchlovice, Boršice, Zlechov, Tupesy, Břestek, Velehrad, Modrá, Salaš, Stupava, Staré Hutě, Stříbrnice, Medlovice, Osvětimany, Hostějov. Mikroregion Buchlov funguje jako volné sdružení těchto obcí. Celková výměra území činí 15 408 ha (154,1 km²) a počet obyvatel je v současnosti 12 707, hustota obyvatel tedy činí 83 obyvatele na km², což je pod celorepublikovým průměrem (133 ob/km²). (czso.cz online) Mikroregion Buchlov jako dobrovolné sdružení obcí bylo založeno 20. července 1999. Zakládajících obcí bylo deset, zbylé čtyři obce – Boršice, Salaš, Medlovice a Hostějov přistoupili až v roce 2004. Střediskem mikroregionu se stal městys Buchlovice, předsedou je Ing. Jiří Černý. Přirozeným centrem a střediskem mikroregionu Buchlov je městys Buchlovice, kde se také nalézá hlavní pracoviště mikroregionu. (buchlov.cz, czso.cz, online)

Obr. 1. Vymezení mikroregionu Buchlov v rámci ČR a systému NUTS

2.2 Fyzicko-geografická charakteristika území

Z důvodu pochopení kontextu a celistvosti práce je fyzicko-geografická charakteristika pro tuto práci také velmi důležitá a především ve vztahu k trvalé udržitelnosti území. Tyto složky ať již přímo či nepřímo ovlivňuje procesy odehrávající se ve vymezeném území. Částečně tvoří předpoklady či bariéry pro regionální rozvoj. Jsou i určujícím fakt pro formu aplikace trvalé udržitelnosti v území. Důležité je i vzájemná interakce a ovlivňování fyzicko-geografické složky se socioekonomickou, neboť teprve při jejich spojení a porozumění vzejde komplexnější představa o daném území, jeho vývoji a dalším možném rozvoji. Mikroregion Buchlov lze rozdělit do dvou hlavních Fyzicko-geografických celků. Prvním celkem jsou katastrální území obcí Salaš, Staré Hutě, Stupava, Osvětimany a část území obcí Buchlovice, Velehrad a Břestek. Tyto obce se nalézají v Přírodním parku Chřiby a jsou typické vysokou lesnatostí. Zbylé území obcí Tupesy, Boršice, Zlechov, Stříbrnice, Medlovice, Hostějov a Modrá, je typické zemědělskou půdou, vinicemi a sady.

Obr. 2. Mapa mikroregionu Buchlov na podkladu Základní mapa 1:100 000 ČÚZK

2.2.1 Geologie a geomorfologie území

Studované území mikroregionu Buchlov spadá do Alpsko-himalájského systému. Patří z největší části do provincie Západní Karpaty sub provincie Vnější Západní Karpaty, oblasti Středomoravské Karpaty, jedná se o geomorfologické celky Kyjovská pahorkatina a Chřiby.(DEMEK, J., MACKOVČIN, P. a kol. 2006). Do provincie Západopanonské pánve, subprovinci Vídeňské pánve, oblasti Jihomoravského celku, celku Dolnomoravského úvalu spadá pouze jižní část území, konkrétně katastrálního území obce Zlechov a Boršice. Celek Chřiby zabírá největší část území, je tvořen podcelky Stupavská vrchovina a Halenkovičská vrchovina. Jde o převážně zalesněnou velmi členitou vrchovinu, geologicky je velmi mladá převážně na zvrásněných pískovcích, jílovcích a slepencích flyše. Celková plocha celku Chřiby je 335 km², střední výška 342,6 m a střední sklon 7 °. Kyjovská pahorkatina je na území mikroregionu Buchlov zastoupena Kudlovickou pahorkatinou, konkrétně z části do bzeneckého souvrství a z části do magurského příkrovu jeho račanské jednotky. Jedná se o zemědělsky využívané území, které bylo téměř celé odlesněno se zbylými hájky a mezními lesíky. Reliéf je mírně zvlněný s četnými rozvodnými hřebeny a širokými úvalovitými údolími. Toto území je tvořeno z části nivními sedimenty a splachovými sedimenty, které jsou tvořeny hlínou, pískem a štěrkem, avšak v největší míře na studovaném území se nachází naváté sedimenty tvořeny spraší a sprašovými hlínami. Kyjovská pahorkatina má plochu 482 km², střední výšku 235,2 m a střední sklon 3 ° 30 '. Oblast Dolnomoravského úvalu je ve studovaném území minoritní, jedná se o zemědělsky intenzivně obdělávané území. Reliéf je převážně rovinatý, plochý. Oblast je vyplněna nivními sedimenty hlíny, spraše, štěrky a písky. Mineralogicky je oblast velmi chudá, neboť se jedná o mladé geologické struktury. Nejvyšším bodem studovaného území je Malé Brdo 586 m. n. m, nejnižším pak místo, kde opouští Dlouhá řeka studované území 191 m. n. m (DEMEK, J., MACKOVČIN, P. a kol. 2006).

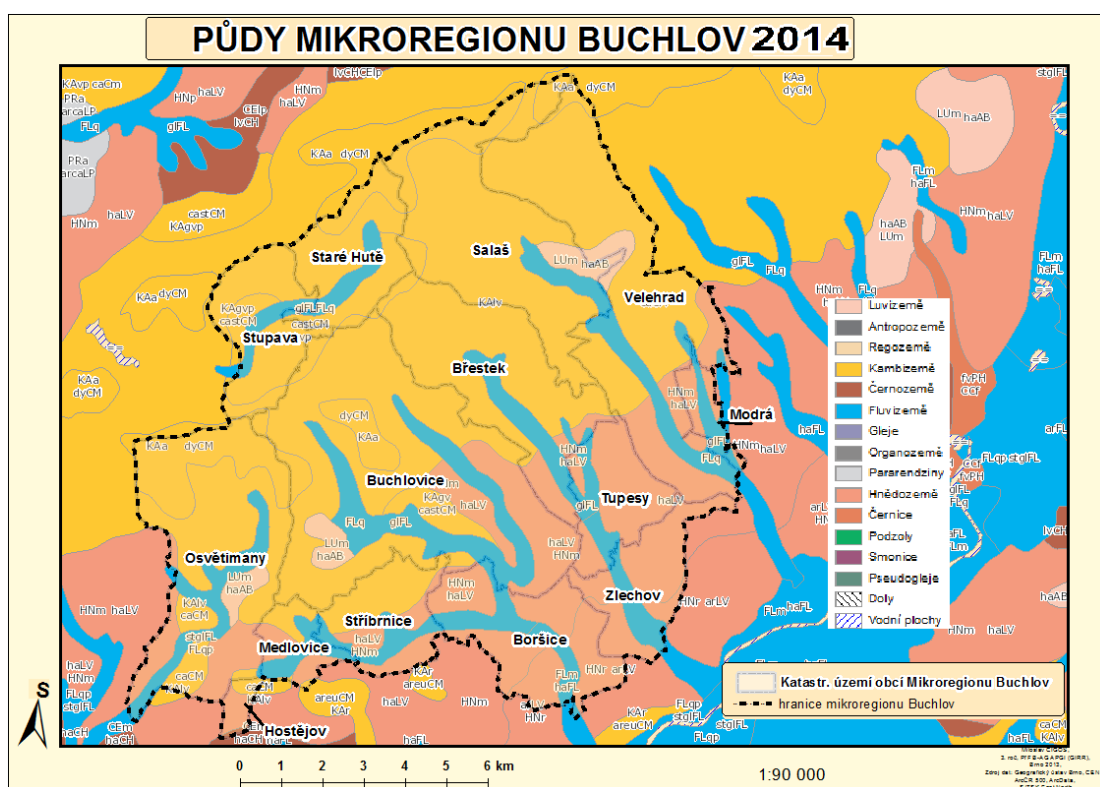
Foto 1. Panorama mikroregionu Buchlov v pozadí hrad Buchlov a kaple sv. Barbory v letním období (Miloslav Cigoš 29. 6. 2013)

2.2.2 Půdy území

Na území mikroregionu Buchlov se nachází v největší míře kambizemě nacházející se na zalesněném území nad horninami karpatského flyše, konkrétně je to kambizem luvická vyluhovaná ve středních partiích oblasti, kambizem kyselá v nejvyšších oblastech území a kambizem oglejená luvická, nacházející se na svazích. Tyto půdy tvoří téměř veškerý půdní pokryv a pod lesními porosty se střídá z hlediska chemismu jako varieta kyselá respektive silně kyselá.

V údolí řek jsou fluvizemě, tedy nivní půda, ta je často velmi prosycena vodou, hladina podzemní vody je zde vysoko. Půdotvorným substrátem jsou tedy nivní sedimenty. Přirozená vegetace je tvořena luhy a olšinami. Při tvorbě fluvizemě se uplatňuje aluviální hromadění materiálu erodovaného z povodí, nejčastěji z orníc, obohaceného o organické látky.

V nížinách, zemědělských oblastech (na jihu a východě území) se nalézají hnědozemě, konkrétně hnědozem modální vzniknuvších na spraších, jejichž silné vrstvy tvoří půdotvorný substrát celé jihovýchodní části zkoumaného území. Jedná se o středně těžké až těžké půdy. Půda má vysokou úrodnost a je na značné části vymezeného území zemědělsky využívána. Nejnižší půdní zastoupení ve zkoumaném území má modální luvizem, nacházející se na prudkých svazích a v údolí (MACKOVČIN, P., MATKOVÁ, M. a kol. 2002.).

Obr. 3. Mapa půd mikroregionu Buchlov (Geoportál INSPIRE)

2.2.3 Klimatické poměry

Území mikroregionu Buchlov se nachází ve čtyřech klimatických oblastích. Nejchladnější oblast mikroregionu je mírně teplá oblast MT9, patřící vrcholovým partiím území Přírodního parku Chřibů, dále oblast mírně teplá MT11 rozkládající se v podhůří Chřibů. Oblast teplá T2 se nachází téměř na celém katastrálním území obcí Boršice a Zlechov. Nejteplejší oblastí ve studovaném území je oblast T4, která se nachází na nepatrném území jižní části katastrálního území obce Boršice (QUITT 1970). Topoklima studovaného území se liší v závislosti, zda se jedná o zalesněné, nezalesněné a urbanizované plochy. Dále velmi závisí na míře oslunění reliéfu, kdy z pravidla severní svahy jsou osluňovány méně než jižní. Proto se vinná réva (území Boršic) pěstuje nejčastěji na jižních svazích a sjezdovky (Stupava, Osvětimany) jsou umístěny na severních.

Podnebí je kontinentálně oceánické se střídáním vzduchových hmot. Průměrné roční teploty se ve studovaném území pohybují mezi 8,8 ° C a 9,2 ° C. Průměrné roční úhrny srážek se nacházejí v intervalu 601 – 650 mm. Hlavní převládající směr proudění větru je jihozápadní, druhým výraznějším směrem proudění je ze severovýchodní. Významné hlavně v zimě jsou jihovýchodní velmi teplé větry föhnového charakteru přepadající přes Bílé Karpaty. Na podzim mohou mít příznivý vliv, protože udržují v noci vyšší teploty a ve dne rozptylují oblačnost, a tak prodlužují délku vegetačního období (chmi.cz, 2013, online).

Obr. 4. Mapa klimatu mikroregionu Buchlov (Quitt 1970)

2.2.4 Hydrologické poměry

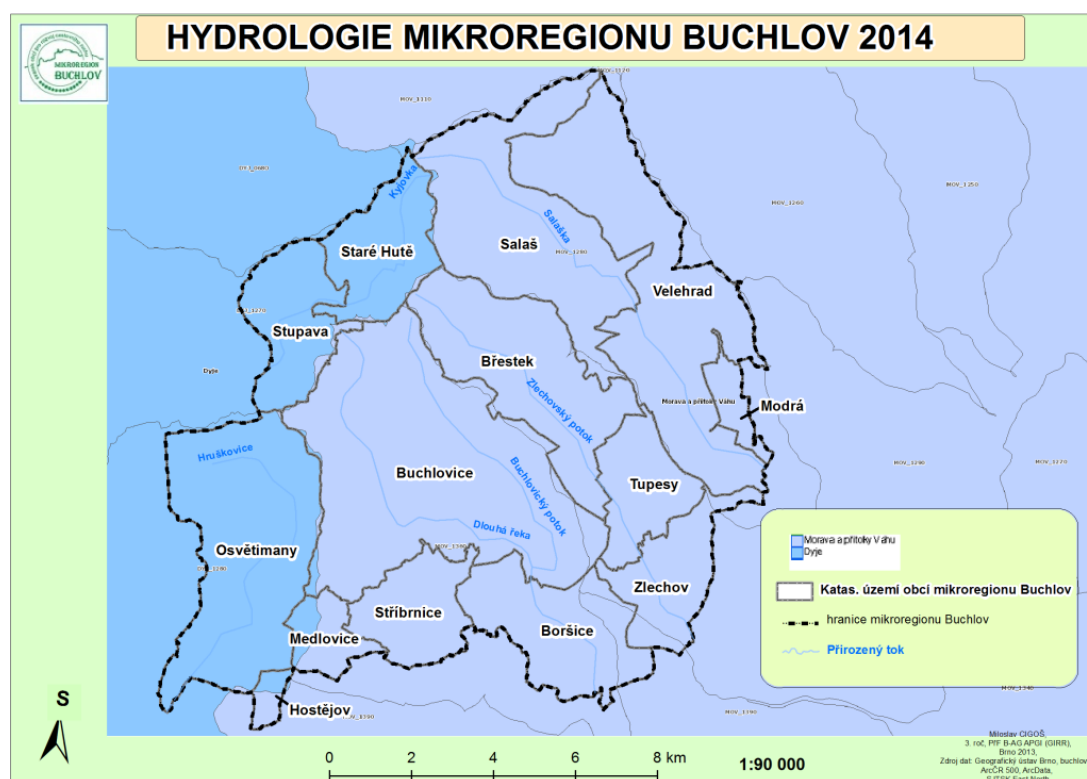
Mikroregion Buchlov patří do úmoří Černého Moře. Území spadá do povodí řeky Moravy. Velká část mikroregionu je odvodňována přímo přítoky řeky Moravy, jsou jimi Zlechovský potok, Buchlovský potok, říčka Salaška s přítoky Bunčanský potok a Modranský potok, Dlouhá řeka. Průměrný průtok toků Salaška a Dlouhá řeka je 0,18 m³/s.

Řekou Dyje je pak odvodňována západní část území pomocí řeky Kyjovky, potoku Hruškovice a Klimentském potoku. Průměrný průtok toku Kyjovka na studovaném území je 0,25 m³/s.

Na území mikroregionu Buchlov se nachází také celá řada vodních ploch. Jedná se především o vodní nádrže Kyjovka (na řece Kyjovce), nádrž Březina (na Klimentském potoce) tyto dvě nádrže slouží, jako hlavní zásobárny pitné vody pro mikroregion Buchlov i široké okolí. Rekreační nádrž je pak označena nádrž Smraďavka na Dlouhé řece a nádrže nad obcí Modrou.

Na studovaném území se nachází také několik pramenů využívaných jako studánky pitné vody. Významné jsou např. Zlatská studánka u Salaše, Hladná voda nad Starými Hutěmi, Kamenná studánka pod Holým kopcem a četné další. Na území mikroregionu vyvěrají léčivé minerální vody s obsahem sirovodíku. Nejznámější jsou prameny na Smraďavce, které jsou využívány i k léčebným koupelím (v lázních Leopoldov) Další vývěr sirovodíkových vod se nachází v lokalitě pod Břestickou skalkou.

Čistota vody je ve studovaném území na velmi dobré úrovni. Obyvatelé mikroregionu se však potýkají s vyšší tvrdostí vody (pmo.cz, online).

Obř. 5. Mapa Hydrologických poměrů mikroregionu Buchlov (Geoportál INSPIRE)

2.2.5 Biogeografické poměry

Území mikroregionu Buchlov spadá dle Culka a kol. 2005 do dvou bioregionů z větší části do bioregionu Chřiby a z menší části (obce Tupesy, Zlechov, Boršice, Hostějov) bioregionu Ždánicko – Litenčického. Oba bioregiony spadají do provincie Středoevropských listnatých lesů, a to do Západokarpatské podprovincie. Tyto bioregiony jsou charakterizovány přechodem bioty západokarpatského bukového lesa (3. vegetační stupeň) a prvky severopanonské podprovincie (1 –2. vegetační stupeň). Z fyto geografického hlediska celé území spadá do oblasti Chřibů. Fauna a flóra je na studovaném území rozmanitá. Nacházejí se zde endemity, jako také mnoho chráněných rostlin i zvířat. Ze vzácných druhů zvířat se zde nachází například Ježek východní, Rejsek horský, Mlok skvrnitý či Čolek karpatský. Ze vzácných rostlin se zde nachází Hvězdnatec čemeřicovitý, Ostřici chlupatou.

Na území mikroregionu Buchlov se vyskytují 3 vegetační stupně:

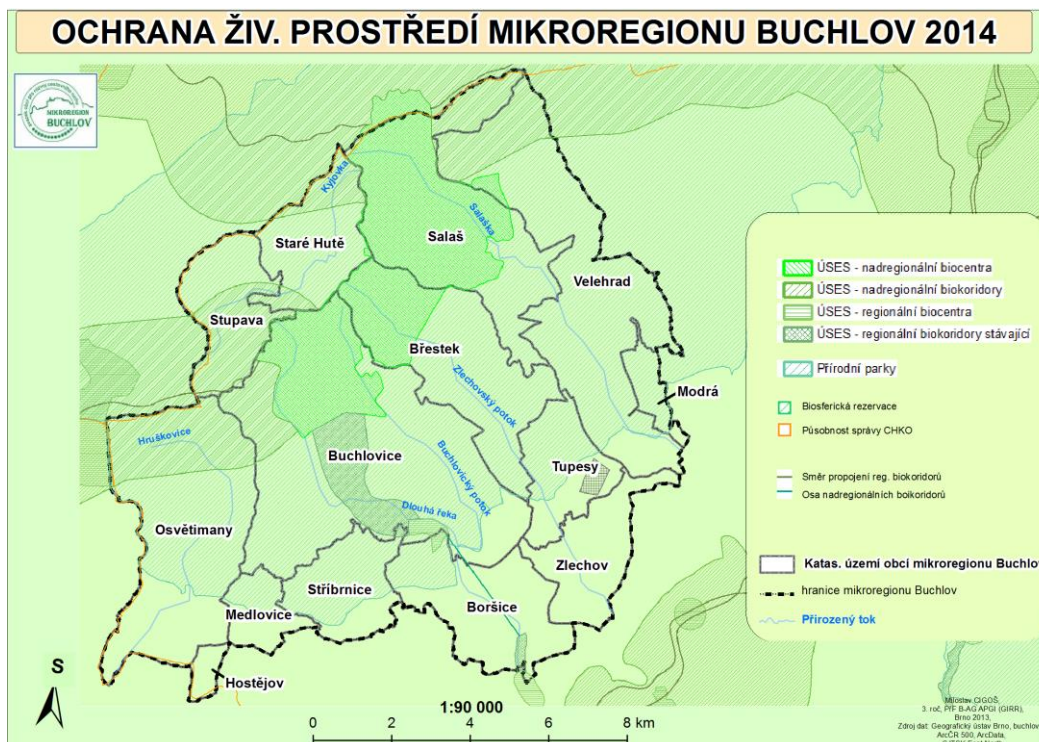
- a) bukodubový do 400 m n. m.
- b) dubobukový 300 – 500 m n. m.
- c) bukový od 400 m n. m.

Lesnatost mikroregionu Buchlov se momentálně pohybuje okolo 58 %. Nejrozsáhlejší komplex tvoří lesy v Chřibech, v obcích Salaš, Staré Hutě, Stupava, Velehrad, Buchlovice. Dnešní složení lesů je hlavně výsledkem jejich složité historie.

Hlavní dřeviny přirozených porostů – buk lesní (26 %), dub zimní (20 %), javor mlč a javor klen, lípa srdčitá, olše lepkavá, a většina jejich podrostu.

2.2.6 Ochrana životního prostředí

Mikroregion Buchlov z velké části leží v Přírodním parku Chřiby s celkovou výměrou 9 790 ha rozpínající se na 21 katastrálních území obcí, je chráněna příroda a krajinný ráz lokality. Na území Mikroregionu Buchlov se nacházejí 2 regionální biocentra, 2 stávající biokoridory, 1 velké nadregionální biocentrum a 2 nadregionální koridory. Na území se nachází 11 přírodních památek a dvě přírodní rezervace. Přírodní rezervace Holý kopec vyniká svou rozlohou 92,09 ha a jedná se o lesní komplex přirozených doubrav a bučin s bohatou lesních typů a vzácnými druhy flóry a fauny. Přírodními památkami jsou Barborka – stará přirozená dubová bučina na pískovcových bradlech. Kazatelna – skalisko z pískovce magurské vrstvy. Kromě Přírodního parku Chřiby se ve studovaném území nachází Přírodní park Stříbrnické paseky, jejich výměra je 154 ha a je ochrannou krajinného rázu území s roztroušenou zástavbou na JZ svazích Chřibů nad obcí Stříbrnice. Chřiby spadají také do evropsky významných lokalit v rámci soustavy Natura 2000, protože zde převažují přirozená či přírodě blízká lesní společenstva. Významná jsou také luční společenstva s teplomilnou květenou a přítomností chráněných druhů z čeledi vstavačovitých (MACKOVČIN P., JATIOVÁ M., kol., 2002. APK Zlínsko).

Obr. 6. Mapa ochrany životního prostředí mikroregionu Buchlov (Geoportál INSPIRE)

2.3 Socioekonomická charakteristika

Socioekonomická charakteristika analyzuje mikroregion Buchlov, jeho sídelní strukturu, dále pak strukturu obyvatelstva na základě několika vybraných charakteristik, a analyzuje situaci a vývoj na zdejším trhu práce. Jsou zde popsány také hlavní kulturní památky a turisticky zajímavá místa mikroregionu. Věnuje se také kultuře, kulturním akcím v regionu.. Socioekonomické charakteristiky jsou časově velmi variabilní a mohou následovat určité nadregionální trendy, které nelze z tohoto měřítka příliš ovlivnit, příkladem je např. ekonomické krize z let 2009 – 2010, která postihla samozřejmě i toto území. Důležité jsou interakce a propojení přírody s člověkem, které musí být takové, aby nepoškodily jak přírodu, tak lidskou společnost.

Mikroregion Buchlov je chudý na nerostné suroviny, avšak jeho zaměření vyplývající z klimatických a půdních poměrů je na zemědělství a vinařství. Jižní část území mimo obcí ležících v Chříbech je typickou zemědělskou oblastí. Je vhodná pro pěstování řepky olejky, obilí, kukuřice, ovoce a zeleniny, nacházejí se zde také ovocné sady a rozlehlé vinice. Hospodářství regionu také těží z lesnictví a navazujících aktivit jako pily, truhlářství, stolařství.

Územím prochází mezinárodní silnice I. třídy E50, která vede přímo skrze pohoří Chříby směrem od Uherského Hradiště do Brna. Tato silnice je velmi významnou linií rozdělující celé území. Je kritizována kvůli tomu, že vede přímo středem Chříbů a je bariérou pro volný pohyb zvířat. Nezanedbatelné je také hlukové znečištění vyplývající z velkého počtu projíždějících aut.

Na obr. 7 je mapa Mikroregionu Buchlov se znaky jednotlivých obcí. Tyto znaky vždy vypovídají o celkovém charakteru obce např. obec Salaš má ve znaku ovci, která odkazuje na dřívější chování ovcí v obci.

Obr. 7. Mikroregion Buchlov (stránky obcí mikroregionu, buchlov.cz)

2.4 Historie území

Vymezené území se nachází na velmi významné křižovatce pravěkých cest. První zmínky o území se datují do období před více než 40 000 lety před naším letopočtem. Na území mikroregionu Buchlov se nachází největší a také nejnavštěvovanější naleziště z období Velkomoravské říše a to na katastrech obcí Velehrad (původně Veligrad sídlo Velkomoravské říše) a obce Modrá. Na jejichž území se nachází mnohé archeologické vykopávky a objevy z této doby. Významným milníkem je příchod slovanských věrozvěstu Konstantina a Metoděje v roce 863, aby zde kázali křesťanskou víru a místní obyvatele zbavili pohanských zvyklostí. První písemné zmínky o obcích mikroregionu pocházejí z 11. století našeho letopočtu. Obce jsou postaveny záhodně na tehdejších významných obchodních trasách: 1. trasa podél řeky Moravy na tehdejší Uhry a trasa přes Buchlovské hory (Chříby) na Brněnsko. Díky tomu se region zabýval hlavně obchodem a jeho zprostředkováním.

Později v 16. století se započalo s výstavbou velkostatků, zvětšení polí a luk, zakládání rybníků, přehradních nádrží chovu ovcí, skotu a prasat. Započali první investice do majetku a rozvoje. Velký milník nastal ke konci 18. století s rozvojem menších firem a manufaktur. Tuto dobu můžeme označit jako druhou vlnu investic do rozvoje. Začíná se formovat třídy zaměstnanců a zaměstnavatelů. Za zmínku stojí například známá sklárna s hutí v obci Salaš, která byla však posléze přesunuta do obce Staré Hutě, která díky tomu dostala své jméno. Na přelomu 19. a 20. století dochází k velkému úbytku obyvatel z důsledku velké nezaměstnanosti a migraci lidí za prací do Vídně, či Uher. Na začátku 20. století přichází období větších změn. Prvním velkým krokem k navrácení ekonomické stability území bylo zavedení zpracování

cukrové řepy ve velkých průmyslových cukrovarech. Cukrová řepa se pěstovala opravdu ve velkém na rozsáhlých a úrodných plochách polí, často pronajímaných přímo cukrovary. Následovali velké problémy s erozí půd, které místní pěstování cukrové řepy oslabili. Toto období je třetí etapou – rozvoj velkovýroben, velkofarem, obchodování a vývoz komodit za hranice území.

Po roce 1915 již lze hovořit o výhradně zemědělské zaměření s orientací na potravinářský průmysl. Byly budovány pivovary a obecní palírny. Pivovary již v dnešní době na tomto území nenajdeme, za to palírny jsou v obcích Tupesy, Buchlovice, Osvětimany a Boršice dodnes, nemluvě o tzv. černých pálenicích. Obce dnešního mikroregionu, byly také známé díky mnoha mlýnům a pilám. (pila Salaš v provozu dodnes). Cihelny stály v obcích Velehrad a Osvětimany avšak po roce 1945 byly zrušeny nebo zničeny. Vývoj od roku 1948 poznamenalo nástup komunistické strany k moci a zavádění socialismu. Toto období socialismu neslo mnoho kulturních, ekonomických změn. Velkou roli hrály zásadní změny ve vlastnických poměrech v zemědělství, průmyslu, osobního majetku. V této době se zintenzivnila zemědělská činnost, s jejímiž následky se mikroregion potýká dodnes. Zavádění JZD (jednotných zemědělských družstev) je něco na co lze nahlížet dvojí optikou. Lze říci, že neumožňovala drobné zemědělství, jelikož pole byla znárodněna a spravována právě JZD, ovšem v dnešní době i ve vyspělých zemích světa se zemědělci čím dále častěji spojují, aby zvýšili svou efektivitu, a tedy napodobují systém tehdejších JZD.

Po roce 1989 se strhla smršť restitucí, navrácení majetků k jejím původním vlastníkům. Jak víme tak ne vždy vedli tyto kroky k zlepšení situace, někdy se původní vlastníci o nabyté statky nestarali a ty pak skončili např. jako hromada sutě. Toto období raného kapitalismu lze nazvat čtvrtou etapou vývoje. Většinou vlastnictví státu, důraz na zemědělství a průmysl. Období po roce 1989 je ale nejvíce spojeno s mohutným rozvojem služeb a cestovního ruchu, lze mluvit o páté vývojové etapě. Ta je význačná decentralizací a nelze také zanedbat příliv nového kapitálu ze zahraničí. Tato příležitost dala vzniknout zcela nové skupině obyvatel a to živnostníkům, malým a středním podnikatelům. V současné době se začíná situace více stabilizovat. K zemědělství se přidává cestovní ruch (buchlov.cz online). Na obr. 10 mikroregion Buchlov na mapách II. vojenského mapování. Na mapách III. vojenského mapování viz příloha 4.

Obr. 8. Mikroregion Buchlov na mapách II. vojenského mapování (Oldmaps.cz)

2.5 Obyvatelstvo

2.5.1 Sídelní struktura

Celková výměra studovaného území činí 15 408 ha (154,1 km²) a hustota obyvatel je 83 obyvatel na km². Největší obcí rozlohou jsou Buchlovice s výměrou 3 196 ha. Nejmenší rozloha náleží obci Hostějov s 94 ha. Mikroregion tvoří 2 městysy Buchlovice a Osvětimany a 12 obcí (czso.cz, online).

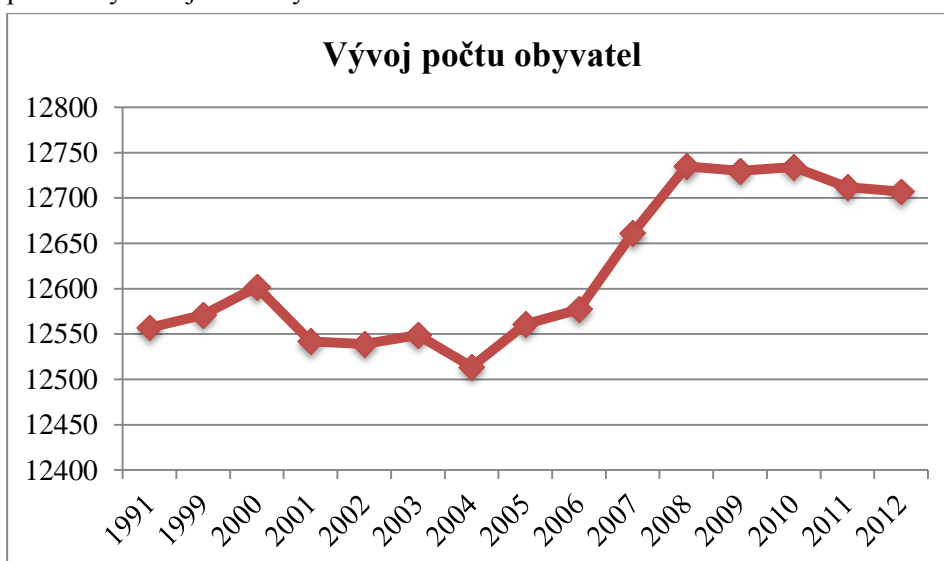
Mikroregion Buchlov je typickou oblastí s venkovskou zástavbou. Typy zástavby se velmi liší mezi podhůřím Chřibů a zástavbou přímo v Chřibech. V podhůří je struktura osídlení koncentrovaná jedná o obce Tupesy, Zlechov, Hostějov, Velehrad, Boršice, Buchlovice, Medlovice, Osvětimany, Stříbrnice a Modrá. V oblasti Chřibů je zástavba více rozptýlená, nejvíce v obcích Salaš, Staré Hutě a Stupava, v těchto obcích jsou četné chatové osady.

Rozmístění zástavby je dáno historicky, kdy lidé v Chřibech živící se pastvou ovcí a koz potřebovali větší prostory pastvin a zároveň být v jejich blízkosti. Obdobně se dřevem. Nutnost dřeva k topení a dalšímu využití nutilo obyvatele stavět domy v blízkosti lesa. V obcích mimo pohorí Chřibů se lidé více koncentrovali i z důvodu vzájemné výpomoci stylem „já pomohu tobě ty pak mě“.

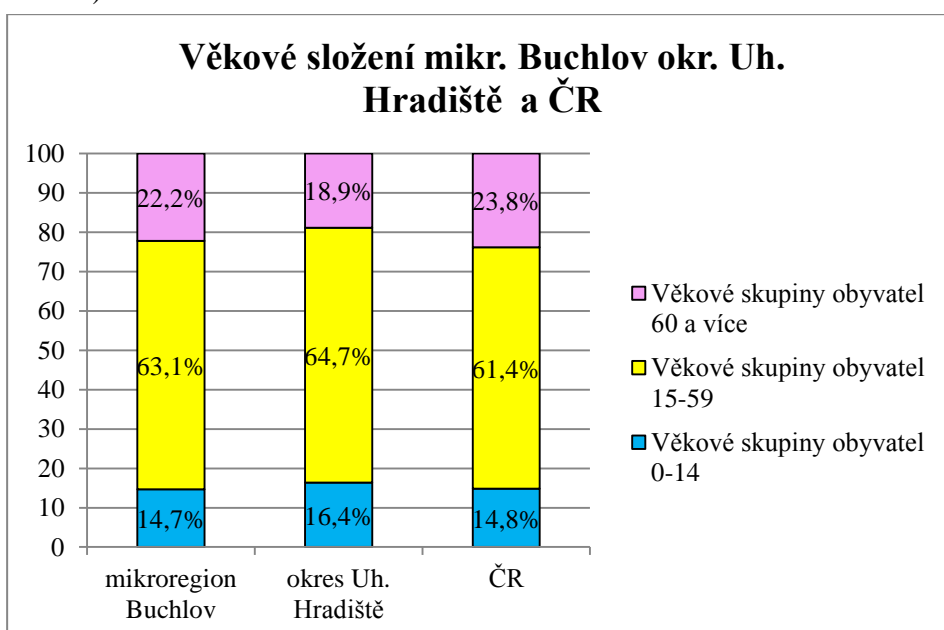
V mikroregionu Buchlov jsou dvě přirozená centra. Prvním je Velehrad a tamní komplex baziliky, která je místem každoročních poutí při příležitosti svátku příchodu věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Je vnímán vztah mezi kulturními památkami a cestovním ruchem, proto je zde péče o tyto památky na velmi vysoké úrovni. Druhým centrem je obec Buchlovice, zde se nachází správa mikroregionu se sídlem manažera mikroregionu Buchlov.

2.5.2 Demografický vývoj

Počet obyvatel studovaného území je v současnosti 12 707 (31.12 2013). Jeho vývoj je velmi dynamický. V roce 1981 na tomto území žilo 13 063 a v roce 1971 dokonce 13 606 obyvatel. Po revoluci v roce 1989 nastal skokový úbytek obyvatelstva způsoben odlivem migrací obyvatel do větších měst za prací z důvodu úpadku zemědělství. Vývoj počtu obyvatel má pak od roku 1991 do roku 2000 znovu mírně rostoucí trend. Mezi lety 2001 – 2006 vývoj obyvatel stagnuje. V letech 2007 a 2008 nastává větší nárůst obyvatel, ale od roku 2010 do roku 2014 nastává opět drobný úbytek obyvatelstva. Důvody stagnace a úbytku obyvatel jsou neatraktivita území pro mladší generaci, migrace z vesnic do měst. Vývoj počtu obyvatel dokládá obr. 8. (czso.cz online) V příloze 7. je anamorfóza mikroregionu Buchlov v závislosti na současném počtu obyvatel jednotlivých obcí.

Obr. 9. Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Buchlov v období 1991 – 2012 (30. 12. 2012 czso.cz)

Obr. 10. Věkové složení obyvatelstva v mikroregionu Buchlov, okresu Uherské Hradiště a ČR (30. 12. 2012 czso.cz)

Na obr.9. je vyobrazeno věkové složení obyvatel mikroregionu Buchlov, okresu Uherské Hradiště a celé ČR. V mikroregionu je již podprůměrný poměr počtu obyvatel ve věku 0 – 14 let a tedy věkové skupiny 15 – 59 let a 60 a více let rostou. V porovnání s okresem Uherské Hradiště je na tom mikroregion Buchlov mnohem hůře než s průměrem za ČR. Důvodem je odliv, migrace obyvatel za prací, školou či lepšími životními podmínkami. Průměrný věk obyvatel sledovaného území roste a v roce 2012 dosáhl 42,2 let. Trvale udržitelný rozvoj vesnického prostoru, jako jím je právě mikroregion Buchlov, by měl mít jako jednu z hlavních priorit zatraktivnění území pro mladší generaci.

2.5.3 Trh práce

Tab. 1. Nezaměstnanost, volné pracovní místa, obsazené pracovní místa v obcích mikroregionu Buchlov (31. 12. 2012 czso.cz)

Obce	Zaměstnaní	Nezaměstnaní	Míra nezmn.	Vyjíždějí	Dojíždějí	VPM	OPM
Boršice	1 024	89	8,20 %	570	346	2	800
Břestek	286	49	15,30 %	244	16	0	58
Buchlovice	1 022	98	8,80 %	597	297	1	722
Hostějov	12	3	20,00 %	10	5	0	7
Medlovice	197	34	16,40 %	140	40	0	97
Modrá	298	39	12,50 %	254	58	0	102
Osvětimany	363	48	12,10 %	239	81	0	205
Salaš	167	21	11,20 %	139	33	0	61
Staré Hutě	48	15	25,40 %	45	7	0	10
Stříbrnice	165	22	12,00 %	137	10	0	38
Stupava	61	9	13,60 %	55	5	0	11
Tupesy	501	58	10,70 %	367	167	0	301
Velehrad	500	46	8,70 %	305	203	0	398
Zlechov	680	55	7,40 %	566	83	0	197
mikroregion	5 324	586	13,10 %	3 668	1 351	3	3 007

Podle údajů úřadu práce k 31. 12. 2013 v tab. 1 se na území mikroregionu Buchlov podíl nezaměstnanosti dosahoval hranici 13 % a pohybovala se tak poměrně vysoko nad úrovní České republiky i Zlínského kraje a okresu Uherské Hradiště. Důvodem je skutečnost, že studované území zahrnuje pouze menší obce, některé jsou velmi odlehlé. Nejvyšší nezaměstnanost mají obce ležící v přímo v Chříbech (Salaš, Staré Hutě, Stupava). Nejkritičtější je situace v obci Staré Hutě, kde míra nezaměstnanosti dosahuje 25,40 %. Příznivým faktorem je, že nezaměstnanost v mikroregionu neroste, nicméně je však stále vysoká. Lze doložit rozdíl mezi obcemi nacházejícími se ve více zalesněné části mikroregionu a na jihu území. Existuje velký pozitivní

vliv zemědělské krajiny na zaměstnanost, naopak obce s vysokou lesnatostí se potýkají s velkou nezaměstnaností. Velikost obcí a dle počtu obyvatel také hraje velkou roli jednak v tvorbě nových pracovních míst i menší atraktivitě pro potenciálního investora.

Je také vysoký počet lidí vyjíždí za prací z obce svého bydliště. K roku 2012 bylo 3668 vyjíždějících za prací z mikroregionu a 1351 dojíždějících. Volných pracovních míst zde mnoho není, k roku 2012 jsou evidovány 3 volné pozice a 3007 míst je obsazených. Obsazených pracovních míst je 3 006, což dělá téměř třetinu obyvatel mikroregionu. Hlavní směr vyjížděky je Uherské Hradiště, vyjma Starých hutí a Stupavy, kde jsou to přirozeně, bližší městy Koryčany.

2.5.5 Migrace

Tab. 2. Migrace v obcích mikroregionu Buchlov za rok 2012 (30. 12. 2012 czso.cz)

Obec	Poč. obyv.	Přiroz. přírůstek	Migrační přírůstek	Přírůstek celkový	Obyv. 0 – 14	Obyv. 15 – 64	Obyv. 65+
Boršice	2 223	5	5	14	298	1574	361
Břestek	803	11	-1	10	120	554	124
Buchlovice	2 464	-52	27	-25	321	1613	573
Hostějov	38	-	6	6	3	22	5
Medlovice	478	-2	7	5	79	357	44
Modrá	699	4	-7	-3	74	496	70
Osvětimany	830	-6	4	-2	115	597	149
Salaš	386	-4	12	8	46	269	65
Staré Hutě	131	-	-1	-1	17	93	21
Stříbrnice	408	-3	-	-3	54	280	78
Stupava	146	1	-	1	15	90	36
Tupesy	1 138	7	9	16	150	817	141
Velehrad	1 285	-5	-13	-18	153	940	223
Zlechov	1 678	-7	-6	-13	255	1 138	277
mikroregion	12 707	-47	42	-5	1700	8840	2167

Na obr.9. je vyobrazeno věkové složení obyvatel mikroregionu Buchlov, okresu Uherské Hradiště a celé ČR. V mikroregionu je podprůměrný stav obyvatel ve věku 0 – 14 let a věkové skupiny 15 – 59 let a 60 a více let rostou. V porovnání s okresem Uherské Hradiště je na tom mikroregion Buchlov mnohem hůře než s průměrem za ČR. Důvodem je odliv či migrace obyvatel za prací, školou či lepšími životními podmínkami. Odliv mladší generace do měst za prací je značným problémem, protože tím vzniká i ztráta vysokoškolsky vzdělaných lidí. Trvale udržitelný rozvoj vesnického prostoru, jako jím je právě mikroregion Buchlov, by měl mít jako jednu z hlavních priorit zatraktivnění území pro mladší generaci. Tab. 2. také vypovídá o přirozeném přírůstku, migračním přírůstku a celkového přírůstku za rok 2012. Tyto data ukazují, že není problém mikroregionu v tom, že by se do obcí nestěhovali lidé nebo se naopak mohutně

vystěhovávali (migrační přírůstek je kladný), ale spíše v tom, že obyvatelstvo postupně vymírá, stárne a nový obyvatelé se nerodí. (přirozený přírůstek je záporný). A pokud se sečtou všichni přistěhovalí, vystěhovalí, narození a zemřelí pak počet obyvatel mikroregionu Buchlov postupně klesá. Východiskem může být podpora podnikatelů, kteří tvoří pracovní místa, podpora mladých rodin, zlepšení přístupu obcí k požadavkům občanů.

2.5.6 Vybavenost obcí

Heterogenita jednotlivých obcí v mikroregionu Buchlov je jedním s problémů mikroregionu, také vyplývající ze SWOT analýzy. Tato heterogenita spočívá v ekonomické nerovnováze, s rozdílnou vybaveností obcí službami, technickou a dopravní infrastrukturou, veřejnými prostory nebo také možnostmi čerpat finance z dotačních programů nebo veřejného rozpočtu. Nejméně vybavenou obcí z hlediska technické infrastruktury je obec Salaš, která nemá zaveden jako jediná obec mikroregionu plyn. Také ve službách jednotlivých obcí jsou výrazné rozdíly. Ve Starých Hutích se např. nenachází obchod s potravinami. Čistička odpadních vod se nachází pouze v obcích Velehrad, Modrá a Buchlovice v současnosti se dokončuje velký projekt s výstavbou nové čističky odpadních vod pro obce Tupesy, Břestek a Zlechov. Tabulky vybaveností obcí viz příloha 3.

2.5.7 Kultura

Mikroregion Buchlov spadá do regionu Slovácka, které je významné svou kulturou vína. Je nejsevernějším místem pěstování vín na Moravě. Obzvláště viniční tratě vinného sklepa Sovín jsou tou vůbec nejsevernější na Slovácku. S vínem je v mikroregionu nedílně spjata kultura. Folklor a každoroční hodové slavnosti v obcích mikroregionu jsou odrazem tradic. Hodové slavnosti se konají vždy na počest svatého, jemuž je v obci zasvěcen kostel, nebo se konají císařské hody, které jsou vždy 3. říjnovou sobotou jako zakončení sklizně. Kromě hodových slavností se na území také konají pravidelné košty vína, plesy, stavění a kácení máje, folklórní vystoupení aj.

Kultura a společenský život je jednou z nejsilnějších stránek mikroregionu Buchlov a odlišuje jej od ostatních regionů. Spolkové, společenské, sportovní, kulturní a církevní aktivity je nutno podporovat formou zlepšování materiálně-technického zázemí pro místní organizace a spolky.

Priorita kladená na kulturu může iniciovat synergické efekty – návštěvník, který navštíví území mikroregionu Buchlov, zde spatří příjemné prostředí, dobrou infrastrukturu, rozsáhlé služby a široké možnosti trávení volného času. Vzhled a atraktivita obcí podpoří nárůst turistů v oblasti se všemi pozitivními dopady na místní ekonomiku.

Z kulturních památek je důležitý hrad Buchlov, po něm dostal mikroregion své jméno, a který na něj z vrchu shlíží. Dále stojí za zmínku architektonický komplex barokního zámku v Buchlovicích, Kaple sv. Barbory, archeoskanzen na Modré, bazilika na Velehradě či Kaple sv. Klimenta.

2.6 SWOT analýza

SWOT analýza zahrnuje silné a slabé stránky, které se vztahují k studovanému území. Dále obsahuje možné příležitosti nebo naopak hrozby, které pramení ze silných a slabých stránek území. Tato analýza poskytuje další náhled na problematiku daného území, na jejím základě lze také sestavit vhodné optimální strategie rozvoje, které budou zohledňovat charakteristické/unikátní rysy území a dokáže tak předcházet problémům a kladně tak přispět k trvalé udržitelnosti regionálního rozvoje. Jedná se o autorovu vlastní SWOT analýzu, která však částečně vychází ze SWOT analýzy Místní akční skupiny Buchlov.

Silné stránky

- Klima, výhodné pro zemědělství, cestovní ruch, zaměstnanost
- Kvalitní zemědělská půda
- Podnikatelské aktivity ve stavebnictví a cestovním ruchu
- Existence mezinárodní silnice E50. druhá nejdelší v Evropě
- Samotná existence mikroregionu Buchlov
- Existence a činnost Místní akční skupiny Buchlov
- Blízkost okresního města Uherské Hradiště
- Kvalitní síť cyklostezek
- Přírodní a kulturní atraktivita pro cestovní ruch
- Vysoká úroveň sociálních služeb
- Dobrá spolupráce starostů a zastupitelů obcí
- Využívání dotací z Evropské unie
- Velká ekologická hodnota s bohatou faunou a flórou
- Zakořeněnost řemeslné výroby, kulturních, folklórních akcí

Slabé stránky

- Periferní oblast v rámci ČR
- Relativní heterogenita jednotlivých obcí v rámci polohy, systému osídlení, a velikosti
- Nižší atraktivita pro vysokoškolsky vzdělané osoby
- Nízký počet průmyslových firem
- Vyšší míra/podíl nezaměstnanosti v rámci okresu, kraje i ČR
- Špatný stav místních komunikací silnic II. i III. třídy
- Nedostatek čističek odpadních vod
- Nízká vybavenost odlehlejších obcí
- Recyklace odpadů, nedostatek a zaplněnost veřejných skládek
- Nízký počet obyvatel v obcích
- Nerozvinutá agroturistika
- Neexistence využití obnovitelných zdrojů (spalovna biomasy, čističky odpadních vod)
- Neexistence systému certifikace služeb

Příležitosti

- Rozvoj menších firem a podnikatelů
- Podpora tvorby pracovních míst
- Zlepšení stavu místních komunikací
- Rozvoj cestovního ruchu
- Rozvoj agroturistiky
- Zlepšení prezentace a zintenzivnění propagace území
- Zřízení více čističek odpadních vod a modernizace kanalizací
- Zvýšení počtu zahraničních turistů
- Přeshraniční spolupráce
- Realizace různorodých projektů na základě dotací z evropských fondů
- Zvýšená ochrana životního prostředí a krajinného rázu
- Aktivní přístup k mladým lidem a rodinám
- Revitalizace obcí
- Zlepšení spolupráce mezi místními podnikateli a veřejnou samosprávou
- Využití potenciálu tradičních řemesel a místní kultury
- Realizace projektů vedoucích k využití alternativních i obnovitelných zdrojů
- Propagace regionu jako jednotný celek – klastr
- Využití vysoké lesnatosti pro cestovní ruch i lesní hospodářství

Hrozby

- Zastavení kvalitní zemědělské půdy
- Pokles obyvatel jednotlivých obcí mikroregionu Buchlov
- Růst nezaměstnanosti jednotlivých obcí mikroregionu Buchlov
- Pokles vzdělanosti obyvatelstva
- Odliv kvalifikované pracovní síly
- Zvyšování rozdílů mezi jednotlivými obcemi mikroregionu Buchlov
- Pokles podnikatelské aktivity
- Snížení výše evropských a hlavně státních dotací
- Odliv mladé vrstvy obyvatel, nárůst obyvatel v důchodovém věku
- Odkládání realizace plánovaných projektů a zamítnutí dotací
- Zastarávání infrastruktury
- Negativní změna krajinného rázu
- Zadlužení obcí
- Nedostatek finančních prostředků
- Rušení místních škol a výukových center
- Snížení kvality životního prostředí
- Upřednostnění lokálních zájmů nad zájmy celého mikroregionu
- Změna politické reprezentace a odklonění se od společných cílů

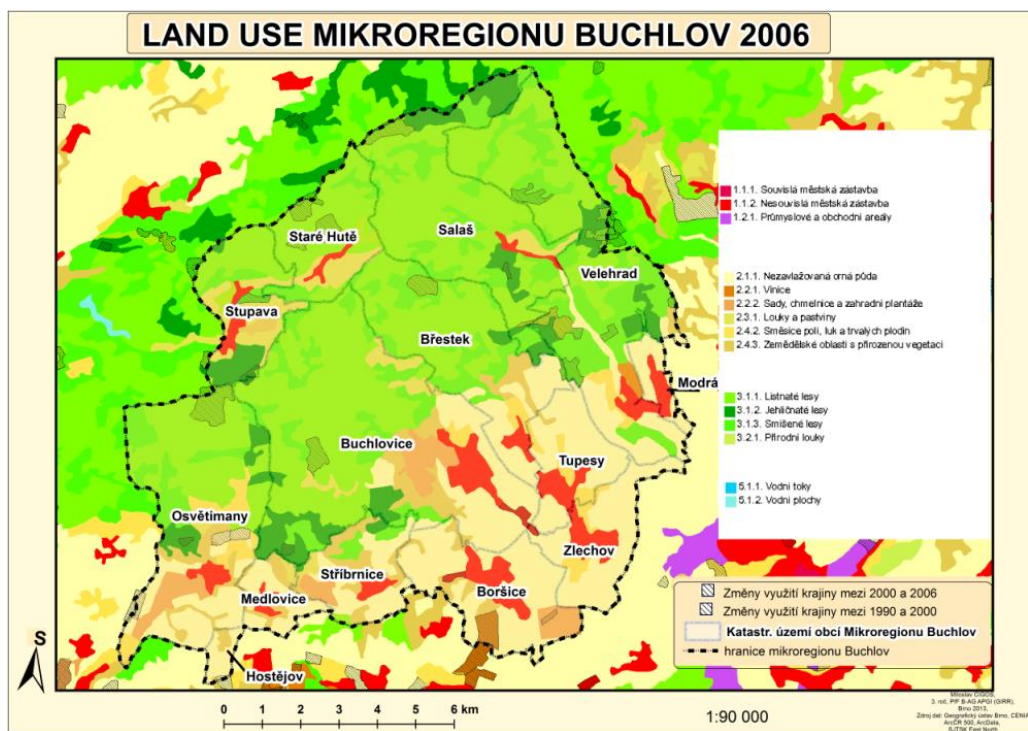
3 VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ

O historickém vývoji využívání území popsán v podkapitole 2.4 Historie území.

3.1 Využívání území v současnosti

Tab. 3. Využití půd v mikroregionu Buchlov (czso.cz , 31. 12. 2012)

Obec	Celková výměra (ha)	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	Podíl lesů z celkové výměry (%)
Boršice	982	83,3	70,4	14,8	1,1
Břestek	1 415	31,5	60	3,4	64,7
Buchlovice	3 196	28,8	51,6	7,7	62,5
Hostějov	94	89,7	90,4	8	2,3
Medlovice	292	83,8	76,3	15,7	0,1
Modrá	182	84,6	81,8	13,7	0,3
Osvětimany	1 944	37,1	49,6	6,9	54,9
Salaš	1 787	4,5	24,1	1,8	93,4
Staré Hutě	737	18,1	4,9	4,1	77,5
Stříbrnice	608	75,5	48,8	16,3	7,4
Stupava	711	38,4	9	9,2	52,1
Tupesy	583	89,4	88,2	9,7	0,2
Velehrad	2 225	17,9	71,9	3,4	78,2
Zlechov	652	87,1	91,7	12,3	0,1
mikroregion	4841	55,0	58,5	9,1	35,3

Obr. 11. Land use mikroregionu Buchlova jeho změny v letech 1990 až 2006 (Corine, Geoportál INSPIRE)

Největší část mikroregionu Buchlov náleží Přírodnímu parku Chřiby, který vzniknul 25. 4. 2000, tedy rok po založení mikroregionu Buchlov. Je částečnou zárukou ochrany všech hodnot na území ležících. V jeho statutu je přírodní ráz krajiny, čistota a zdraví životního prostředí a jeho uchování dalším generacím.

Největší podíl půdy tvoří půda lesní a orná, což předurčuje směr mikroregionu k zemědělství a lesnictví. Největší podíl půdy mikroregionu Buchlov je využívána jako půda lesní a orná (činí 75 % z celkové rozlohy). Na území mikroregionu se nacházejí také četné vinice a viniční tratě – známé jsou viniční tratě v Boršicích, Tupesích tzv. Tupesko a Buchlovicích. Nachází se zde také četné sady, ať již jabloní, švestek či meruněk. Dále v podhůří Chřibů louky a pastviny (obce Staré Hutě, Salaš a Stupava). Nezanedbatelnou roli v území hrají také lada a menší zalesněné oblasti nazvané místními „remízky“. Pokud se zaměřím na využití krajiny z pohledu ekologické hodnoty a stability pak stojí za vyzvednutí vysoká kvalita lesů po celém mikroregionu. Za pozornost jistě stojí i ekologická stabilita nevyužívaných ploch a extenzivně využívaných luk a pastvin.

Velká diverzita a různorodost povrchů, kdy přes zástavbu, pole, louku, pastvinu přechází krajina do lesa je z pohledu víceúčelového využití výhodou, nicméně záleží vždy na přístupu. Na příkladu obce Buchlovice lze interpretovat, jak může fungovat kvalitní bydlení, zemědělství (sadba brambor, pěstování zeleniny, vinařství), rekreace (koupání, procházky, chaty), průmysl, i lesnictví či myslivost. Problémy jsou zapříčiněny jednak intenzivním zemědělstvím z dob socialismu a také nevhodnými pozemkovými úpravami. Škody takto způsobené jsou v některých případech nevratné.

Jedním z největších problémů současnosti je jednoznačně eroze půd způsobené právě intenzivním zemědělstvím. Velké bloky orné půdy, neoddělené brázdami (souvislost

s kolektivizací a JZD) společně s dlouhými částečně příkrými svahy zapříčiňují odnosy svrchních půd. Tyto půdní odnosy se pak hromadí na dnech údolí. Zapříčiňují zanášení vodních toků a s přívalovými srážkami mohou znamenat tvorbu bahnotoků, které mohou způsobit velké škody na budovách či zařízeních v obci. Poslední případ velké půdní eroze byl zdokumentován v obci Břestek u fotbalového hřiště, kdy došlo k velkému posunu půdy nad hlavní tribunu, realizace nápravy jsou z důvodu nedostatku financí v nedohlednu. Řešení problému s erozí vede přes změnu struktury krajiny a přijetí jednotných účinných opatření a pozemkových úprav.

Na obr. 11 je vyobrazen land cover mikroregionu Buchlov a jeho změny mezi lety 1990 – 2000 a 2000 – 2006. Je patrné, že největší plochu území zabírají listnaté a smíšené lesy, nacházející se převážně v Přírodním parku Chřiby, tedy na severu studovaného území. V menší míře se zde nacházejí jehličnaté lesy, které tvoří menší „ostrůvky“ většinou na okraji lesů. Vůbec nejvýznamnějšími jsou bukové lesy. Chudé keřové patro bukového lesa je tvořeno zmlazujícími buky. Ty se řadí v rámci České republiky k ekologicky nejstabilnějším lesním komplexům. Dále se na území Chřibů nacházejí dubohabrové porosty. Keřové patro u dubohabřin většinou chybí. Bylinné patro je druhově bohatší než v bučinách (ÚHÚL.cz, online).

V přímé blízkosti obcí nalézajících se uprostřed Chřibů se pak nalézají směsice polí, luk trvale travních porostů a pastvin. Jedná se o obce Staré Hutě, Salaš, Stupava, částečně Osvětimany. K jihu land use přechází na zemědělsky více využívanou plochu, nezavlažovanou ornou půdu, kde se obvykle pěstuje řepka olejka. Směrem k jihu vzrůstá také plocha sadů, zahradních plantáží, vinic a samozřejmě také zástavby, jelikož nejvíce obcí je koncentrováno právě u jižní hranice studovaného území. Co se týče změn využití krajiny, pak největších změn doznaly lesy, kdy se postupem času více zalesňuje. Obzvláště na mýtinách na přelomu 90. let minulého století začali vznikat lesní školky, které postupně pomáhají srovnat škody způsobené poměrně intenzivní těžbě dřeva v minulosti. Pozorujeme také výraznější nárůst zástavby v oblasti obce Buchlovice, kde vyrůstá menší satelitní městečko-suburbium města Uherské Hradiště.

Na základě tab. 3. lze konstatovat, že obce na jihu mikroregionu jsou velmi intenzivně zemědělsky obhospodařovány a podíl orné půdy na celkové zemědělské půdě na území je více než dvou třetinový. V tomto ohledu vynikají obce Zlechov, Tupesy, Hostějov, Modrá a Boršice. Obce nacházející se v Přírodním parku Chřiby mají řádově mnohem menší podíl orné půdy na území své obce, na úkor toho roste podíl lesní půdy. Podíl zastavěných ploch na celkové výměře území je odpovídající poloze a počtu obyvatel obce. Obce s nízkým počtem obyvatel mají obvykle nižší podíl zastavěných ploch, obdobně je tomu u obcí v Chřibech, kde se jedná spíše o roztroušenou zástavbu. Zbylé území odpovídá průměru České republiky a to 10 % 15 % podílu zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře.

3.2 Cestovní ruch

Cestovní ruch je v rámci území mikroregionu Buchlov rozvíjen od 1. poloviny 20. století a přestávkou v průběhu druhé světové války. S masivním rozvojem služeb (v 90. letech 20. století) došlo k dalšímu rozvoji cestovního ruchu. Příliv zahraničních turistů také kladně přispívá k rozvoji. Cestovní ruch a jeho podpora stála také za vznikem sdružení obcí mikroregionu Buchlov.

Mikroregion Buchlov patří do oblasti venkovské krajiny, která má pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu velmi dobré podmínky a předpoklady. Přírodní park Chřiby poskytuje vysokou motivační hodnotu k návštěvě a rekreaci především díky přírodním krásám a malebné krajině. Možnosti využití místních tradic a hospodaření dávají dobré předpoklady pro rozvoj všech forem trvale udržitelného cestovního ruchu. (VYSTOUPIL, Ekonomická a sociální geografie, 2008)

Nejčastější turistickou aktivitou ve studovaném území jsou pěší turistika, cykloturistika. Pro cestovní ruch je velmi důležitá infrastruktura ubytovacích a restauračních zařízení a dopravní infrastruktura. V posledních letech se situace v mikroregionu v tomto ohledu zlepšuje, lze pozorovat zvýšené nároky hostů a s tím i zvedající úroveň restauračních či ubytovacích zařízení.

Hlavní turistické cíle mikroregionu zobrazuje obr. 12. Hlavním turistickým centrem regionu jsou Buchlovice, hrad Buchlov a barokní kaple Barborka, lázeňský areál Smraďavka, Archeoskanzen v obci Modrá. V mikroregionu se také nachází jedno z nejvýznamnějších poutních míst České republiky - Velehrad.

Obr. 12. Mapa turistických cílů mikroregionu Buchlov

V obci Modrá vybudovali archeoskanzen staroslovanské kultury, dále „Živou vodu“, kde návštěvník může projít pod rybníkem a obdivovat tak sladkovodní život. V rámci sportovních aktivit za zmínku stojí dvě sjezdovky ve Stupavě a v Osvětimanech, které i v relativně nízkém pohoří, jsou soběstačné a lyžuje se zde často i v dubnu. Obzvláště sjezdovka ve Stupavě je známa po celé České Republice jako „Chříbský ledovec“, neboť se zde lyžuje i když v mnohem lépe položených střediscích již dávno není sníh. Některé možnosti mikroregionu však stále zůstávají nevyužité, viz návrhy projektů v této bakalářské práci.

Dle Woods 2005 je venkovská krajina rozdílná z pohledy různých krajín a přírodních prostředí, různou historií, vzory osídlení a hustoty obyvatelstva, relativní izolaci nebo blízkostí městských center, různou hospodářskou strukturou, typy zemědělství, průmyslovým vývojem, zkušeností z hospodářských změn, různými vzory migrace a populačních přeskupení. I v rámci jednoho území venkova mají lidé velmi rozdílné představy o tom, co to znamená venkov. Někteří tvrdí, že venkovští lidé se musí na venkově narodit, že musí být ponořeni do tradiční venkovské lidové znalosti, tradice a praxe. Ostatní mohou prosazovat své právo na tzv. nakoupení se do přírody, včetně majetku, nebo se těší na rekreaci na venkově s myšlenkou typického života na venkově, který je však často silně ovlivněn mediální prezentací. Zkušenosti a očekávání života na venkově jsou proto často velmi rozdílné.

S cestovním ruchem je to obdobné. Ne vše co je v brožurkách či propagováno v televizi musí být nutně pravda. Tak se najdou i někteří nespokojení turisté a návštěvníci mikroregionu Buchlov. Záleží na očekávání, které samozřejmě mohou být odlišné od přímé zkušenosti. Mapa s rekreačním potenciálem obcí na obr. 13.

Obr. 13. Mapa rekreačního potenciálu mikroregionu Buchlov

4 ROZVOJ MIKROREGIONU BUCHLOV

4.1 Regionální rozvoj základní východiska

„Problematika regionálního rozvoje a regionální politiky se od druhé poloviny 90. let 20. století začíná postupně dostávat do popředí zájmu politiků i odborníků různých profesí také v České republice. Zatímco ve státech západní Evropy i v některých státech východní Evropy má regionální výzkum i regionální politika značnou tradici, v naší zemi jsou možnosti navázat na dřívější výsledky regionálního výzkumu a na zkušenosti s regionální politikou poměrně omezené“ (BLAŽEK, UHLÍŘ, 2002)

Evropská unie podporuje regionální rozvoj prostřednictvím politiky hospodářské a sociální soudržnosti a v rámci této politiky jsou zřízeny Strukturálních fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti (Kohezní fond). Dále Evropská unie stanovila cíle v rámci politiky hospodářské a sociální politiky. A to cíl Konvergence a cíl Evropské územní spolupráce. Tyto strukturální fondy jsou platné v období 2007 – 2013. Pro plánovací období 2014 – 2020 budou zřízeny tyto fondy navíc: Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond. (mmr.cz, online)

Hlavním nástrojem regionální politiky, za kterou zodpovídá Ministerstvo pro místní rozvoj, je v současnosti Strategie regionálního rozvoje České republiky platná pro období 2014 – 2020. Tato strategie zabezpečuje provázanost národní regionální politiky s regionální politikou Evropské unie a také s ostatními odvětvovými politikami ovlivňujícími rozvoj území. Vycházejí z ní regionálně zaměřené rozvojové programy financované výhradně z národních zdrojů nebo spolufinancované ze zdrojů Evropské unie. (mmr.cz, online)

Ze Strategie regionálního rozvoje České republiky vychází Národní strategický plán rozvoje venkova, ze kterého dále vychází Program rozvoje venkova České republiky pro období 2014 – 2020. Je jedním z důležitých dokumentů rozvoje mikroregionu Buchlov. Z tohoto programu pak vyplívá IV. osa (program) LEADER, kterým se primárně zabývá Místní akční skupina Buchlov (MAS). MAS Buchlov je skupina dobrovolníků, vzniknuvší 19. 1. 2004, která se zabývá výběrem a hodnocením dotací přidělovaných z programu LEADER. Jsou to zástupci samosprávy a podnikatelů hospodařících v mikroregionu Buchlov. (buchlov.cz, online)

Rozvoj mikroregionu Buchlov spočívá hlavně v konkurenceschopném zemědělství a smysluplném lesnickém hospodářství, kdy je kladen velký důraz na kvalitu životního prostředí, a trvale udržitelný rozvoj. Území mikroregionu Buchlov má velmi vhodné podmínky k rozvoji v oblasti cestovního ruchu, služeb a dalších aktivit. Tyto podmínky jsou dobrým předpokladem pro dlouhodobý ekonomický růst.

Hlavními cíli rozvoje mikroregionu Buchlov je dosažení trvalejšího hospodářského růstu a kvality života pomocí rozvoje veřejných služeb, ekonomických aktivit, zlepšení kvality technické infrastruktury a životního prostředí, tvořit a napomáhat k tvorbě nových pracovních míst a rozvoji lidských zdrojů a sociální integrace. (buchlov.cz, online)

Na otázku položenou starostům, z jakých fondů čerpají peníze na projekty, padli hlavně tyto odpovědi: Obecní rozpočet, prostředky kraje z Fondu kultury, Program na podporu obnovy

venkova, Zlínský kraj – odbor kultury a památkové péče, ze Státního zemědělského investičního fondu, Státní fond životního prostředí a rozhodnutím Ministerstva životního prostředí, z prostředků Evropské unie – Fondu soudržnosti ROP Střední Morava, ze státního rozpočtu.

Obr. 14. Logo místní akční skupiny Buchlov a mikroregionu Buchlov (buchlov.cz)

4.2 Strategie a prioritní osy rozvoje

Na základě podrobné analýzy slabin, předností, hrozeb a příležitostí mikroregionu (SWOT analýzy) a také na základě zjištěných přání obyvatel obcí byl základní vizí mikroregionu Buchlov stanovena strategie trvale udržitelného rozvoje.

Základní cíle:

- Přizpůsobení aktivit člověka požadavku rovnováhy, v němž je možný ekonomický rozvoj za současného akceptování ekologie krajiny.
- Respektování základních ekologických, kulturně-historických a politicko-správních omezení, která mohou vycházet z prosazování udržitelného rozvoje
- Využití různorodosti forem života v regionu jako hlavního kritéria při výběru strategických opatření budoucího rozvoje. Zvažování místních, regionálních i nadregionálních faktorů trvalé udržitelnosti. (buchlov.cz, online)

K dosažení vytyčených cílů vznikly jednotlivé osy rozvoje, které mají postupně splnit výše popsané cíle:

Prioritní osa č. 1: Technická infrastruktura a energetika:

Prioritní osa č. 2: Rozvoj zemědělství a lesnictví:

Prioritní osa č. 3: Ochrana životního prostředí a zachování hodnot krajiny:

Prioritní osa č. 4: Trvale udržitelný rozvoj venkova, rozvoj řemesel, podpora a rozvoj malého a středního podnikání

Prioritní osa č. 5: Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu

Starostové obcí se v dotazníku vyjádřili, že pro ně a pro obec je nejdůležitější Prioritní osa č. 4: Trvale udržitelný rozvoj venkova, rozvoj řemesel, podpora a rozvoj malého a středního podnikání.

Důležité je zaměření na sektory obyvatel, prvním je neziskový sektor, je významným aktérem a hybatelem kulturních společenských aktivit s důrazem kladeným na mladší generaci. Podnikatelský sektor je velmi důležitý z pohledu tvorby nových pracovních míst, snižování migrace obyvatel z území aj. Veřejná správa vytváří pro rozvoj vhodné a příznivé podmínky. Plní funkci mezičlánek mezi běžným obyvatelstvem, podnikateli a výší státní správou.

4.3 Mezinárodní spolupráce

Důležitou součástí regionálního rozvoje venkovského prostoru je také mezinárodní spolupráce. Mikroregion Buchlov, potažmo MAS Buchlov je zapojená do mezinárodního projektu PromEUregion, kde spolupracuje s dalšími osmi partnery z Evropské unie na společné propagaci turistických cílů v regionech. Každý z partnerů pořádá ročně daný počet trhů, na kterých jsou představeni všichni partneři PromEUregion s jejich kulturou, folklórem, výrobky apod. Tento výměnný systém pak výrazně přispívá k propagaci mikroregionu Buchlov v celé ČR i zahraničí.

Dalším konkrétním případem přeshraniční spolupráce je projekt: „Přeshraniční výměna zkušeností na podporu cestovního ruchu mikroregionu Buchlov“. Partnerský mikroregion tohoto projektu je slovenský mikroregion Hričov nacházející se v Žilinském kraji poblíž krajského města Žilina. Cílem projektu je posílení a oživení turistického ruchu v příhraniční oblasti. Jelikož oběma mikroregiony prochází cyklotrasa "Velkomoravská poutní cesta" je propojením všech dnes dostupných (i potenciálních) atraktivit regionu.

Mnoho aktivit přeshraniční spolupráce si řídí samotné obce. Velmi často takto spolupracují na různých projektech za přispění Evropské unie. Cílem těchto projektů bývá obvykle zachování kulturních tradic a hodnot daných území s podstatnou výměnou zkušeností. Tyto spolupráce, pokud se uchopí správně, mohou být velmi důležité pro rozvoj, nicméně musí se dbát na to, aby se nezakládali pouze účelově jen za získáním dotací. (buchlov.cz, online)

Obr. 14. Logo přeshraniční spolupráce promEUregion a euroregionu Bílé Karpaty (buchlov.cz)

4.4 Aktéři, agenti a aktanti rozvoje mikroregionu Buchlov

Regionální rozvoj nelze provádět bez aktivních účastníků, tito účastníci mohou být právnické i soukromé osoby, firmy, obce, státní podniky, církve, sdružení, soubory, spolky apod. Jejich postavení a názory mohou být rozličné, nicméně regionální rozvoj je takový jakí jsou jeho aktéři, potažmo neživí aktanti. Pak taková je i obec, v menším měřítku rodina. Záleží vždy na lidech, občanech, které je nutné pro rozvoj své obce nějakým způsobem aktivovat, dát příležitosti, podněty. V tomto mají největší pravomoc místní samosprávy, složené ze zastupitelstva a starosty. Mohou dát lidem záminku, proč je dobré se zapojit do společného díla. Mohou podpořit podnikatelské subjekty, které rozvíjí konkurenci, zavedou nové pracovní místa, postarají se o dobrý zvuk oblasti.

Občany lze zaktivovat několika způsoby. Například pořádáním obecních akcí, vydáváním obecního zpravodaje – v mikroregionu Buchlov se dle vyjádření starostů připravuje projekt čtvrtletního zpravodaje mikroregionu Buchlov. Dnešní moderní doba poskytuje další možnosti prostřednictvím internetu, webových stránek či pomocí tzv. nových médií a sociálních sítí. Pro podnikatele je třeba vytvořit vhodné podnikatelské prostředí, jako je pronájem pozemků,

vytvoření pravidel pro přidělování finanční podpory, diskuse o případných problémech, zřízení speciální komunitní místnosti v obci aj. (Rozvojové možnosti obcí, 2010)

Další důležitou věcí je vzájemná doplňkovost jednotlivých aktérů. Také jejich schopnost komunikace a vycházení si vstříc při problémech. Podstatné je využít všechny možnosti, které se nabízejí, a díky spolupráci napříč různými oblastmi rozvoje může vzejít daleko více. Spolupráce může přejít do synergií, což již není pouze navzájem si prospěšné jednání, ale jednání prospěšné pro všechny účastníky rozvoje. Tímto způsobem lze dojít k trvale udržitelné rovnováze a těžit z toho bude celé území.

Na území mikroregionu Buchlov se nalézají tyto hlavní aktéři rozvoje:

Samotní aktivní občané, kterým není jedno, jak území vypadá a jakým směrem se ubírá. Místní samospráva obcí tvořená zastupitelstvem a starosty. Ti dohlížejí na podmínky, jsou zprostředkovateli větších rozvojových projektů, starají se o celkový chod obce, jsou hospodáři veřejného majetku a financí.

Dalšími aktéry rozvoje mikroregionu jsou velcí zaměstnavatelé – firmy Alucast s. r. o, zabývající se výrobou hliníkových součástek v Tupesích. Firma Smaltovna v Tupesích, vyrábějící smaltované tabule. Velká firma Agro Zlechov ve Zlechově, která nahradila bývalé JZD a obhospodařuje téměř polovinu zemědělské plochy mikroregionu. Kromě zemědělské činnosti se firma věnuje pěstitelství vinné révy. V Buchlovicích vyrostly velké firmy jako je Benjamin, vyrábějící hračky pro děti a firma Dekor, vyrábějící dekorační předměty. Tito velcí zaměstnavatelé mají vliv především na zaměstnanost, obvykle se však do problematiky regionálního rozvoje nezapojují, protože se často jedná jen o pobočky větších společností. Výjimku tvoří Agro Zlechov, které je velkým hráčem a obhospodařuje rozlehlé pozemky, které obvykle nevlastní, ale má je pronajaté od občanů mikroregionu, kteří je znovu nabili po roce 1989 v restitucích. Tito obyvatelé pak obvykle dostávají „nájemné“ od firmy Agro Zlechov v naturáliích. Z pohledu regionálního rozvoje aktivnějšími aktéry jsou drobní a střední podnikatelé, kteří spoluutváří rozvoj ať už z hlediska cestovního ruchu nebo zaměstnanosti. Podnikatelské projekty v mikroregionu Buchlov jsou např. Centrum balónového létání v Břestku, Hospůdka na Haldě s farmou v Boršicích, Sjezdovky na Stupavě a Osvětímanech, Hotel u skanzenu na Modré, Hospoda pod skalou v Břestku.

Dalšími důležitými aktéry jsou státní podniky, ten největší spravující většinu lesů ve studovaném území jsou Lesní správa - Lesy České Republiky s místním sídlem v Buchlovicích. Dalším státním zařízením jsou ústavy sociální péče ve Velehradu, Domov důchodců v Buchlovicích a charitativní Dům pokojného stáří v Boršicích. Nedílnou součástí mikroregionu jsou místní základní a mateřské školy, které pomáhají udržovat mladší generaci v regionu a jsou místem aktivity směrem k občanům daných obcí. Ať již pořádají plesy, jarmarky, či různá vystoupení přispívají tak občanské integraci a vývoji občanské společnosti v místě. Nelze zapomenout na církve obzvláště na Římskokatolickou farnost Velehrad, která díky církevním restitucím (1. 1. 2013) nabila velkého majetku a. S tímto majetkem však obce již dlouhou dobu nesměli příliš manipulovat a proto se dá říci, že se tento prostor uvolnil a může být využit. Otázkou je jak si s nově nabytým majetkem a prostorem církve poradí.

Nedílnou součástí mikroregionu Buchlov jsou nejrůznější neziskové organizace, spolky, sdružení a soubory. Velmi důležitými jsou místní organizace Junáku – českého skautu (nový název schválen 29. 3. 2014) se středisky na Modré a Buchlovicích. Dále jsou to sbory

dobrovolných hasičů, myslivců, folklórní soubory, hodové chasy, sportovní kolektivy a další aktivní občané.

Největšími i nejvýznamnějšími aktéry neboli agenty na území mikroregionu Buchlov jsou tedy Agro Zlechov, Lesní správa Buchlovice Lesy ČR, Římskokatolická farnost Velehrad, jelikož zaměstnávají velké množství lidí a hlasitě promlouvají do celkové podoby studovaného území.

Mezi hlavní aktanty, tedy neživé aktéry regionálního rozvoje rozhodně patří kulturní i přírodní památky, jejich využití pro cestovní ruch jako jsou hrad Buchlov, zámek Buchlovice, bazilika ve Velehradu, Králův stůl, Holý kopec aj. K aktantům se řadí také klima, půdu, reliéf, a vše co je na daném území ložené a ovlivňuje jeho rozvoj ať již v kladném nebo záporném slova smyslu.

Všichni tito aktéři, agenti a aktanti nemalým dílem přispívají k celkovému rázu krajiny, životnímu prostředí a regionálnímu rozvoji. Jde především o to, aby co nejlépe využívali svých možností a dohromady tvořili synergii prospěšnou pro celý mikroregion Buchlov a jeho občany. V dotazníkovém šetření se všichni starostové obcí mikroregionu shodli, že jsou pro zintenzivnění vzájemné spolupráce mezi obcemi, tedy je nakročeno správným směrem.

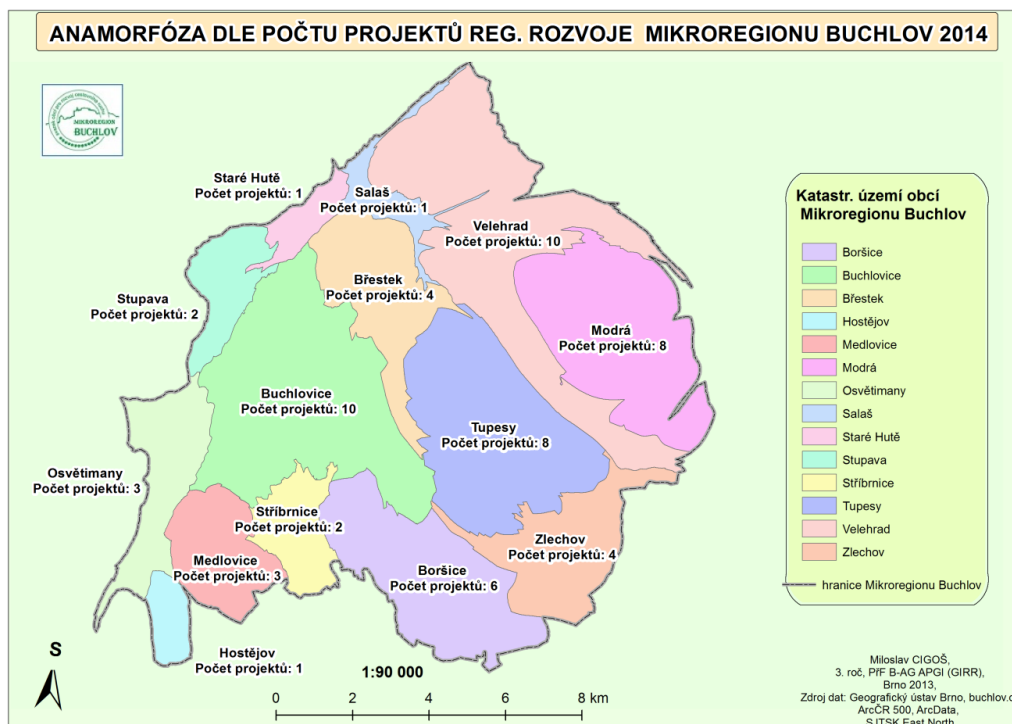

Foto 15. Bazilika ve Velehradě, Římskokatolická farnost Velehrad (Foto Miloslav Cigoš 4. 4. 2014)

4.5 Projekty rozvoje mikroregionu Buchlov

Obce mikroregionu realizují spolupráci na základě Rozvojové strategie mikroregionu Buchlov už od roku 1999 a díky tomu byly realizovány desítky rozvojových projektů. Od založení mikroregionu Buchlov bylo na tomto území realizováno 46 projektů regionálního rozvoje z iniciace jednotlivých obcí. Nepočítaně je soukromých projektů jako zateplení domu občanů nebo výstavba nových altánků apod., ačkoliv i tyto projekty lze do určitého rozvoje zahrnout, pro účel této bakalářské práce jsou minoritní. Z těchto projektů obcí za posledních 6 let existence podpořila MAS Buchlov 25 projektů a rozdělila mezi žadatele téměř 21 mil. korun. Počet projektů jednotlivých obcí mikroregionu je zmapován anamorfózou na obr. 14.

Dle osobních sdělení starostů a vyplnění dotazníku je systém čerpání dotací velmi složitý a nepřehledný. Programy mají svoje vlastní pravidla a k orientaci v nich je potřeba velká investice času i energie. To vede k různým chybám a průtahům či dokonce k celkovému neschválení dotací. Z toho vyplývá kritika dotačních programů a někdy neoprávněné výtky směřující k neschopnosti místních zastupitelů čerpat dotace efektivně.

Obr. 16. Anamorfóza počtu projektu v mikroregionu Buchlov

4.6.1 Hodnocení projektů mikroregionu Buchlov z hlediska trvalé udržitelnosti

Není v rozsahu této práce ohodnotit všechny projekty regionálního rozvoje na území mikroregionu Buchlov. Proto je zde vybráno sedm nejzajímavějších nebo největších, které jsou podrobněji popsány, a zhodnoceny z hlediska trvalé udržitelnosti.

Prvním velkým projektem je **Odkanalizování obcí Zlechov, Tupesy, Břestek a výstavba ČOV**. Projekt zahrnuje výstavbu nové kanalizace v délce 17,2 km a výstavbu mechanicko-biologické čističky odpadních vod na novou kanalizaci napojenou. Projekt byl zahájen 12. 9. 2011 a dokončen 11. 3. 2014. Je společným projektem obcí Tupesy, Zlechov a Břestek. Celkové náklady přesáhly 105 milionů korun. Z 85 % je projekt spolufinancován Evropskou unií-Fondem soudržnosti, z 5 % pak Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životního prostředí a 10 % přispěl příjemce dotace. Na tomto příkladu lze doložit správný směr k trvalé udržitelnosti nicméně i tak vyvolává značné kontroverze. Z hlediska trvalé udržitelnosti je správný záměr napojení všech domů a bytů na jednotný kanalizační systém zakončený moderní a šetrnou čističkou odpadních vod. Zabraňuje tak zakládání septiků a dalších jímek na odpad. Tím zaručuje čistší životní prostředí, půdu a hlavně místní vodní toky. Nicméně kontroverzně jej můžou vnímat lidé, kteří musí za své peníze napojit svůj domovní odpad na tuto kanalizaci. Některým lidem tak napojení vyšlo i na více než 30 000

Kč, což samozřejmě vneslo řadu otázek a nevole. Další spíše polemickou kontroverzí je provedení samotného objektu čističky, která je provedena se velmi drahých materiálů – obložená břidlicí. To samozřejmě může vést k řadě polemik. Nicméně záměr a funkce je z hlediska trvalé udržitelnosti velmi dobrý.

Foto 3,4. Čistička odpadních vod a vinný sklep Jakubík (Foto Miloslav Cigoš 30. 4. 2014)

Druhým vybraným projektem je **Víno a vinný sklep Jakubík**. Projekt je soukromou aktivitou místního podnikatele pod Programem rozvoje venkova, IV. osou LEADER. Zahrnuje nákup techniky na obdělávání vinic a výrobu vín, výstavbu vinného sklepa. Z hlediska trvalé udržitelnosti je projekt přínosný v tvorbě nových pracovních míst i možností vypůjčení techniky pro drobné pěstitele vinné révy. Nedílnou a důležitou součástí je i obnovení vinařské tradice v obci Zlechov, toto lze z hlediska trvalé udržitelnosti hodnotit velmi pozitivně. To co v mnohém pozitivní není, je výstavba nového sklepa, který připomíná spíše menší firmu. Byla postavena na úrodné zemědělské půdě a do prostředí nezapadá. I když se jedná o vinný sklep, který normálně zapadá do venkovské krajiny, zde však sedí označení urban sprawl, tedy nepromyšlená zástavba v nevhodném prostředí.

Projekt **Velehrad-Centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy**, je velmi obsáhlým a nákladným. Cílem je vybudování moderní sítě společenských, vzdělávacích, kulturních a poznávacích služeb na území obce Velehrad. Tento projekt je z 90 % spolufinancován Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Ze státních dotací pak prostřednictvím Integrovaného operačního programu 2007 – 2013 bylo financováno 8 % projektu. Římskokatolická farnost jako příjemce dotace pak financovala 2 % projektu. Tento projekt je příkladem dobrého využití příležitosti. Obec Velehrad se díky němu proměnila v moderní obec, poskytující zázemí návštěvníkům i místním. Díky malým zásahům do krajiny a zkvalitnění infrastruktury došlo ke zlepšení prostoru pro život. Projekt splnil účel, pomohl Velehradu stát se moderní obcí a střediskem kultury.

Dalším projektem je **Obecní kompostárna a rozšíření separace odpadů v obci Tupesy**. Tento projekt je také spolufinancován Evropskou unií-Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci operačního programu Životní prostředí. Cílem je vybudování obecní kompostárny a 6 sběrných míst s kontejnery na recyklaci plastů, skla a papíru. Projekt posiluje stávající separační místa v obci. Tento projekt by mohl být jednoznačně příkladem pro každou obec mikroregionu Buchlov. Předpokládaná kapacita kompostárny je až

24 tun odpadu ročně, což je množství, které dostačuje pro pokrytí potřeb občanů. Z hlediska trvalé udržitelnosti se jedná o velmi pozitivní projekt, který zkvalitňuje nakládání s odpady a odstraňuje staré zátěže v obci.

Pod Programem přeshraniční spolupráce Slovenská – Česká Republika 2007–2013 vznikl projekt „Společně bez hranic“, jehož součástí je podprojekt **Živá škola-živá voda** na území obce Modrá. Ten je příkladem spolupráce se slovenskou obcí Uhrovec a vychází z potřeby obou obcí realizovat opatření pro zachování přírodního dědictví včetně podpory rozvoje technické infrastruktury a ochrany přírod. Konkrétní projekt Živá voda spočívá hlavně v představení sladkovodního světa a blízkých biotopů. Z pohledu trvalé udržitelnosti projekt splňuje vše, co si předsevzal, je výukovým centrem s možností přímého kontaktu, je také turistickým lákadlem a tím podporuje cestovní ruch regionu. Nelze také opomenout vytvoření pracovních příležitostí, jež realizace tohoto projektu také nabízí.

Dalším projektem je **Obecní dům Staré Hutě**. Financován je z programu podpory venkova a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Jedná se o zateplení a využití obnovitelných zdrojů energie (solární panely, mini větrná elektrárna) pro chod obecní budovy ve Starých hutích. Zde z pohledu trvalé udržitelnosti nelze nic vytknout.

Foto 5,6. Obecní kompostárna Tupesy a Živá voda na Modré (Foto Miloslav Cigoš 30. 4. 2014)

Největším prohřeškem proti konceptu trvalé udržitelnosti je ale nově znovuootevřená (28. 3. 2014) **Hospoda pod Břestecskou skalou**. Zde původně měly být postavené lázně či dům pro starší občany. Nicméně z plánů sešlo a tak se alespoň zrekonstruovala tamní oblíbená turistická hospůdka. Momentálně je asi trojnásobně větší a pozbyla tak svoji útulnost a přívětivost z minulosti. Nicméně největším problémem je to, že díky ní a předcházejícím neúspěšným projektům bylo vykáceno mnoho hektarů zdravého smíšeného lesa. Na místě lesa teď zůstává nevyužívaná mýtina, na které leží stavební materiál. Tuto realizaci nicméně negativně hodnotí i někteří místní občané viz také mentální mapy a projekty očima občanů mikroregionu Buchlov. Další foto daných projektů v příloze 8.

5 SOUČASNÉ POJETÍ KONCEPTU TRVALÉ UDRŽITELNOSTI

5.1 Základní východiska

Koncept udržitelného rozvoje či trvalé udržitelnosti je brán jako velmi široké téma, jímž se zabývají ekonomové, ekologové, geografové a mnozí další. Je spojeno s celou řadou otázek, vnějších a vnitřních vlivů do problematiky vstupujících. Každému aktérovi jde často o trochu jinou věc a má jiný – svůj pohled na situaci. Proto je také trvalá udržitelnost tak dynamická a obtížně definovatelná. Vždy by se mělo jednat o to co nejvíce zanechat původní stav věcí pro další generace, jak uvádí definice ze zprávy Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z r. 1987: „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích, a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.“ avšak postup/přístup, který k tomu vede, může být odlišný. Všechny postupy by měli mít vizi do budoucna. Obecně ten regionální rozvoj, který jedná s malým přesahem a neklade si otázku, co bude za 10–20 let, takový rozvoj nelze brát jako trvale udržitelný. Trvale udržitelný rozvoj nevidí jen na „tady a teď“ nýbrž spíše na „tady a dál...“. Vždy je však velmi podstatná rovnováha mezi ekonomikou, přírodním prostředím, kulturou a lidmi (mzp.cz, online).

Trvale udržitelný rozvoj potřebuje silný hlas veřejnosti, který je schopen srozumitelně podat složité a protichůdné zájmy ovlivňující jejich obce a bezprostřední okolí. Toto jednání musí být vyvážené, protože hlasy volající po ochraně životního prostředí mohou mít méně silné zastoupení jako jiné. Proto je důležitá kooperace a společný dialog napříč aktéry. A to i proti konvenčnímu politickému přístupu (NIELSEN, 2010).

Geografický ústav při Přírodovědecké fakultě Masarykovi univerzity se koncepcí trvalé udržitelnosti zabývá několik let, v rámci toho vyšla například případová studie Deblínska od doc. Aloise Hynka a Břetislava Svozila. Je příkladem vhodného směřování výuky trvalé udržitelnosti s akcentací terénního výzkumu. Tato případová studie je také součástí velkého sborníku *Vybrané aspekty integrovaného manažmentu životního prostředí*, vydaného při konferenci ve Zvolenu 12. 9. 2013. Tento sborník obsahuje články pojednávající o integrovaném managementu životního prostředí. Za hlavní znak integrovaného managementu považujeme uplatnění zájmů různých rezortů s hlavním důrazem kladeným na trvale udržitelný rozvoj přes nástroje řízeného managementu. Za hlavní nástroje lze považovat plánování, projektování, regulace a kontroly. Konkrétním příkladem nástroje integrovaného managementu životního prostředí je nástroj EMAS, který je systémem ekologického řízení a auditu. Jedná se o dobrovolný nástroj environmentálního řízení, který byl vyvinut v roce 1993 Evropskou komisí. Umožňuje organizacím (jako může být i studovaný mikroregion) posoudit, řídit a neustále zlepšovat životní prostředí. Systém je dostupný pro všechny typy soukromých a veřejných organizací (*Vybrané aspekty integrovaného manažmentu životního prostředí*).

Státy OSN se také zavázali k implementaci principů udržitelného rozvoje do národních politik. Z tohoto důvodu byla v České Republice přijata v roce 2004 tzv. Strategie udržitelného rozvoje České republiky a v roce 2010 Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR. V návaznosti na Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR jsou pod záštitou Rady vlády pro udržitelný rozvoj vypracovávány situační zprávy, jejichž cílem je zmapovat, zda se daří plnit cíle uvedené ve

Strategickém rámci, a informovat politiky a veřejnost o stavu a vývoji ČR v oblasti udržitelného rozvoje (mzp.cz, online).

Jak již bylo zmíněno výše, nelze přesně definovat kroky vedoucí k trvalé udržitelnosti, protože tyto se budou lišit vždy na daném prostoru s danými aktéry či celkové situací. Nicméně alespoň rámcové kroky pro jistou kompatibilitu Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR nabízí:

- udržet stabilní ekonomiku a zajistit její odolnost vůči negativním vlivům
- zachovat strategickou potravinovou soběstačnost
- podporovat rozvoj lidských zdrojů a dosáhnout maximální sociální soudržnosti
- podporovat ekonomický rozvoj respektující kapacitu únosnosti životního prostředí atd.

Na regionální a lokální úrovni je udržitelný rozvoj v ČR aplikován především pomocí stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) a také prostřednictvím místní Agendy 21 a případně v krajských či obecních strategiích, politikách nebo strategických plánů udržitelného rozvoje (www.mzp.cz, online).

5.2 Trvale udržitelný rozvoj z pohledu představitelů samosprávy obcí mikroregionu Buchlov

Z rozhovorů a z dotazníků se starosty a vrcholnými představiteli mikroregionu Buchlov všešlo mnoho zajímavých informací. Většina starostů ostře kritizuje dotační politiku ČR a také národní administraci prostředků EU a národním pravidlům pro čerpání prostředků EU. Starostové toto ohodnotili průměrnou známkou (jako ve škole) 4,2. Z rozhovorů vyplynulo, že v zásadě platí, že čím je obec menší – např. jako obec Salaš až Tupesy, tak regulérní pravidelné příjmy jsou na „holé přežití“ obce. Cokoliv nad to se musí shánět pomocí nejrůznějších dotací, které jsou komplikované, administrativně a časově náročné navíc s nejasným koncem.

Většina starostů je spokojena s fungováním obce v rámci sdružení mikroregionu Buchlov. Všichni se vyjádřili pro zintenzivnění spolupráce mezi obcemi mikroregionu a podpořili by vznik čtvrtletního zpravodaje o novinkách v mikroregionu. Z rozhovorů a dotazníků dále vyplynulo, že pozemky obcí patří z velké většiny fyzickým osobám, pouze v obci Velehrad je většinovým vlastníkem Římskokatolická farnost Velehrad.

Osm z deseti starostů odpovědělo, že rozvoj jejich obce je v souladu s trvalou udržitelností, dva starostové odpověděli, že neví. Na otázku jakými způsoby informují své občany o dění v obci byly nejčtenější tyto odpovědi: na obecním webu, ve zpravodaji, na setkání s občany, při zasedání obce. Za největší „bariéru“ rozvoje své obce starostové označili v první řadě finance, pozemky nepatřící obci, administrativní náročnost a s tím spojený nedostatek kapacit věnovat se rozvojovým projektům. Starostové obcí Salaš, Staré Hutě a Medlovice uvedli také jako bariéru nízký počet obyvatel. Co se týče přání jednotlivých starostů na zlepšení stavu obce, pak si nejvíce přejí zlepšení dopravní situace v obci (parkování, nedodržování pravidel). Následovaly přání: zlepšení nakládání s odpady (třídění, recyklace), zlepšení vztahu obce

k občanům, zlepšení vzhledu obce, vybudování domu pro seniory, výstavba sportovního zařízení.

Rozvoj a údržba komunikací jsou podle většiny starostů nejdůležitějšími rozvojovými kroky pro danou obec. Na dalších místech dle důležitosti se seřadili: rozvoj cestovního ruchu, rozvoj kulturního vyžití, rozvoj podnikání, rozvoj výstavby domů a bytů, rozvoj zemědělství a na posledním místě rozvoj sportovního vyžití. Důležitý pro rozvoj krajiny mikroregionu Buchlov je dle starostů tzv. Plán společných zařízení. Také se všichni shodli na tom, že i progresivní rozvoj může být trvale udržitelný. Trvalou udržitelnost prosazují všichni oslovení starostové a je pro ně důležitou a nedílnou součástí rozvoje.

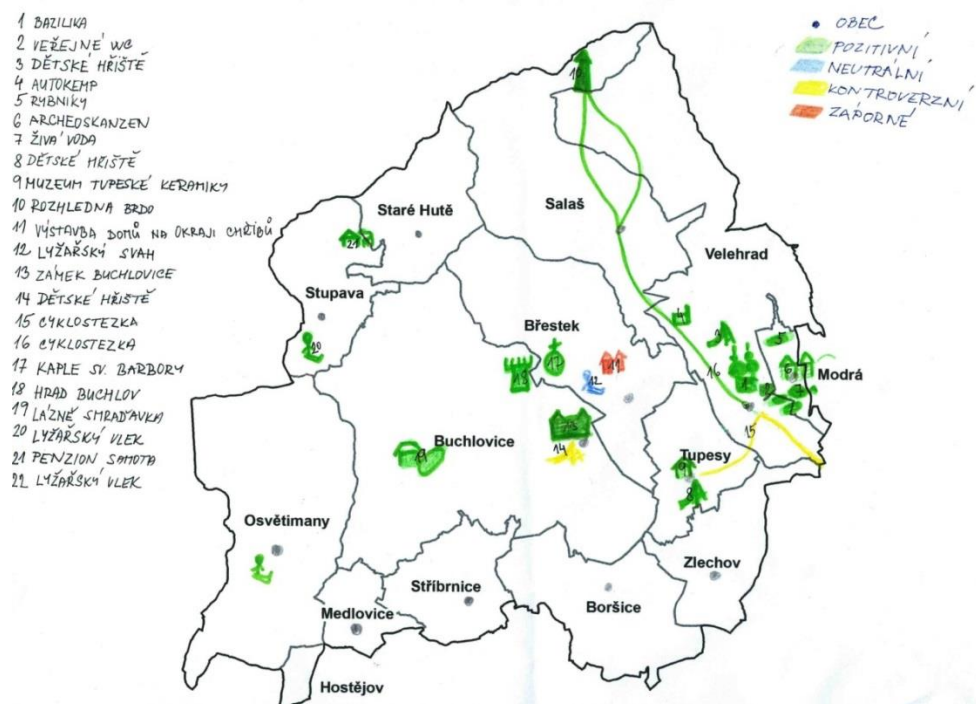
5.3 Trvale udržitelný rozvoj z pohledu občanů mikroregionu Buchlov

5.3.1 Mentální mapy

Mentální mapy jsou zhotoveny čtyřmi různými respondenty. Velký důraz byl kladen na jejich odlišnost. Jedním respondentem je matka na mateřské dovolené, druhým student technické vysoké školy, třetí zdravotní sestra těsně po studiu, čtvrtá starší žena v důchodovém věku. Respondenti jsou obyvateli mikroregionu Buchlov více než 20 let. Mentální mapy odráží pozitivní, negativní, kontroverzní a neutrální hodnoty, služby, objekty a projekty viděné očima autorů mentálních map. Pozitivní věci jsou nakresleny zeleně, negativní červeně, kontroverzní žlutě a neutrální modře. Jsou patrné rozdíly na jednotlivých mapách způsobené různým vnímáním totožného místa. Způsobeno je to jednak generačními rozdíly, jednak společenskou rolí. Kupříkladu matce na mateřské dovolené více záleží na stavu dětských hřišť, než studentovi, který více ocení kvalitní sjezdovku.

Co z mentálních map lze vyčíst je jednoznačně kladně hodnocená přestavba Velehradu, kterou hodnotí kladně všichni respondenti. Kladná hodnocení se nicméně týkají většiny kulturních a historických památek, což odkazuje na dobrou péči o ně. Negativní hodnocení se ve většině případů týká aktivit nebo i neaktivity místních podnikatelů a živnostníků. Příkladem jsou nekvalitní hospodské zařízení, špatně umístěná a fungující sjezdovka, výstavba domů na okraji Přírodního parku Chříby. Jako společné negativum se objevuje špatný stav silnic, stav silnic a místních komunikací je však jednou z hlavních priorit všech starostů obcí mikroregionu Buchlov. Jako kontroverzní většina respondentů uvedla čističku odpadních vod ve Zlechově. Důvody proč je tomu tak jsou také uvedeny v této práci, viz také hodnocení projektů.

Celkově lze říci, že názory autorů mentálních map se dobře doplňují s výsledky této bakalářské práce. Mentální mapy nabízejí jiný v mnohém netradiční pohled na prostorovost mikroregionu Buchlov a jako takové ideálně doplňují tuto práci ve smyslu rozšíření obzoru a jistého nadhledu na prostor, který vnímá každý trochu jinak. Mentální mapy viz příloha 9.

Obr. 17. Mentální mapa matky na mateřské dovolené (Zuzana Tomčalová)

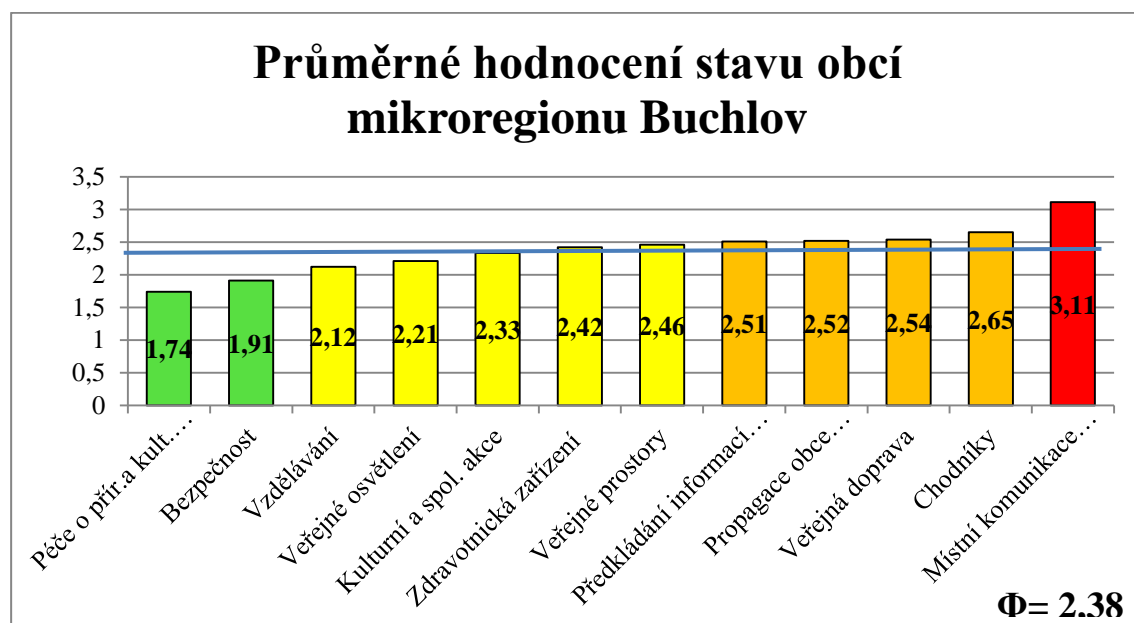
5.3.2 Výsledky dotazníků

Z výsledků dotazníků vyplývá, že 59 % dotázaným vyhovuje vesnický styl života, 16 % městský a 29 % dotázaných odpovědělo, že neví nebo je jim to jedno. Z toho je také zřejmé procento lidí, které je spokojeno se současným životním stylem, pokud žijí na vesnici a vyhovuje jim městský životní styl. Vztah k obci, ve které respondenti žijí, vzešlo, že 40 % má k obci velmi kladný vztah, 48 % spíše kladný, 8 % neutrální 3 % spíše záporný a 1 % záporný vztah. Na 64 % dotázaných je spokojeno se samosprávou obce, 5 % si není jisto a 31 % je nespokojeno. Co se týče spokojenosti s rozvojem obce je 21 % velmi spokojeno, 49 % spíše spokojeno, 19 % zastává neutrální postoj, 10 % spíše nespokojeno a 1% je zcela nespokojeno. Jako největší slabina obce vyšel stav silnic, místních komunikací a chodníků, které jsou díky nejrůznějším přestavbám a kopání kanalizační sítě v opravdu špatném stavu. Nejvíce respondentů by ve své obci nejvíce uvítali nové společenské sály, kde by se mohli pořádat kulturní akce (hody, vystoupení apod.), poté cyklostezky, zlepšení stavu krajiny a zlepšení propagace obce a mikroregionu v rámci cestovního ruchu. Dle 83 % dotázaných hájí obec zájmy občana dobře, dle 17 % nikoliv.

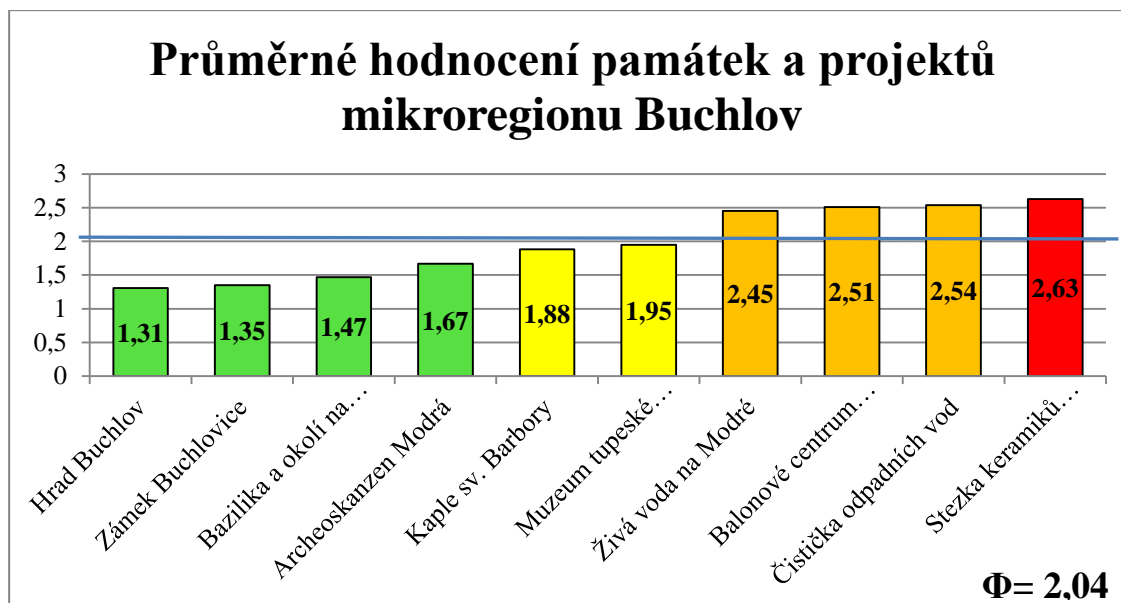
Mírně alarmující zprávou je, že celých 65 % dotázaných není seznámena s činností Místní akční skupiny Buchlov ani s projekty pod tuto skupinu spadající a 80 % dotázaných vůbec netuší, čím se Místní akční skupina zabývá. Podle 69 % dotázaných není mikroregion Buchlov dostatečně propagován. Vztah k mikroregionu Buchlov chová 21 % dotázaných velmi kladný, 41 % spíše kladný, 36 % neutrální a 2 % záporný. Dále by 79 % respondentů uvítalo širší spolupráci mezi obcemi mikroregionu Buchlov. Jako kontroverzní se zdála otázka, jestli by se měly obce mikroregionu propagovat v rámci cestovního ruchu jednotně pod záštitou mikroregionu Buchlov a to i vytvořením tzv. klastru. Na to 34 % dotázaných odpovědělo, že by

tuto možnost uvítalo, 51 % neví a 15 % dotázaným se tento návrh nelíbí. Jako největší klad sdružení mikroregionu Buchlov vzešel přínos k cestovnímu ruchu, zápor naopak, že je obec brána jako součást celku, nikoliv jako "samostatná jednotka", tedy ztráta individuality obce. Největší důraz by mikroregion měl dát na efektivní čerpání dotací z Evropské unie a státního rozpočtu. Polovina dotázaných si myslí, že tyto dotace jsou čerpány efektivně a polovina hodnotí čerpání jako neefektivní či nedostatečné.

Pro trvale udržitelný rozvoj se vyslovilo 90 % dotázaných, 10 % dává přednost agresivnějšímu rozvoji bez větších ohledů na trvalou udržitelnost či životní prostředí. Podle většiny respondentů je největším aktérem na území samospráva obcí. Mimo samosprávu jsou to dle respondentů Lesy ČR, Synot (nenacházející se na území mikroregionu), farnost Velehrad. Pro drtivou většinu jsou nejvýznamnějšími památkami mikroregionu: hrad Buchlov, zámek Buchlovice a bazilika na Velehradě. Jako nejlepší projekt rozvoje za posledních 15 let nejvíce respondentů odpovědělo revitalizace Velehradu, Archeoskanzen na Modré a také jednotlivé cyklotrasy. Průměrné hodnocení (1 – nejlepší, 5 – nejhorší) stavu jednotlivých služeb, věcí, objektů a infrastruktury v obcích mikroregionu Buchlov lze vidět na obr. 19. Průměrné hodnocení jednotlivých projektů a kulturních památek pak na obr. 20. Nejhůře vyšel stav místních komunikací, což odpovídá všem dosud zjištěným výsledkům. Starostové obcí jsou si tohoto palčivého problému dobře vědomi a jejich úsilí se ubírá prioritně tímto směrem. Co se týče hodnocení jednotlivých projektů či kulturních památek, pak nejhůře dopadla Stezka keramiků, která než že je špatná tak je spíše nepochopená. Lidem přijde, že je zbytečná a peníze vynaložené na ni by se dali využít efektivněji. Naopak velmi dobře je hodnocena péče o přírodní a kulturní památky, dobrý stav bezpečnosti, vzdělávání. Z kulturních památek pak nejvíce boduje přirozeně hrad Buchlov a zámek Buchlovice v podhradí. Opakuje se kontroverze vybudování čistírny odpadních vod, kvůli které se vynaložili velké finanční prostředky jak z obecní tak i z kasy místních obyvatel.

Obr. 18. Průměrné hodnocení stavu obcí mikroregionu Buchlov

Obr. 19. Průměrné hodnocení projektů a kulturních památek mikroregionu Buchlov

5.3 Srovnání mikroregionu Buchlov s mikroregionem Staroměstsko

Mikroregion Staroměstsko je tvořen 19 obcemi, z nichž nejmenší je obec Újezdec, největší je město Staré Město. Území mikroregionu je značně členité, jednu jeho část tvoří údolní niva řeky Moravy se svými slepými rameny, druhou pak podhůří Chřibů. Snahou obcí je propojit obě tyto rozdílné části tak, aby region poskytoval návštěvníkům možnost poznat všechny jeho krásy. Zajímavostí je že obce Tupesy, Boršice a Zlechov náleží jak k mikroregionu Buchlov tak Staroměstsko.

Na první pohled mnoho rozdílů mezi jednotlivými mikroregiony nejsou. Nicméně z hlediska trvale udržitelného rozvoje je na tom mikroregion Buchlov lépe. Ať již ekologickou stabilitou zajištěnou Přírodním parkem Chřiby, menší závislostí na větší města – v mikroregionu Staroměstsko hraje prim město Staré Město, které má několikanásobně větší rozlohu a počet obyvatel než zbylé obce. Tím je způsobena orientace na Staré Město a mikroregion tím ztrácí. Také z prezentací a propagací mikroregion Staroměstsko oproti mikroregionu Buchlov zaostává. Jestliže mikroregion Buchlov má v každé své obci velkou informační tabuli, pak mikroregion Staroměstsko nemá v tomto směru nic. Co se týče kvality webových stránek, pak má mikroregion Staroměstsko další důvod k zamyšlení. Na novém webu mikroregionu Buchlov lze najít veškeré informace – o obcích, projektech, vývoji a rozvoji. Mikroregion Staroměstsko má doslova jednu stranu popisu. Rozdíl je i v tom, že mikroregion Staroměstsko sice má také založenu svou místní akční skupinu, ale využívání dotací z programu LEADER není tak intenzivní.

Nejnákladnějším projektem mikroregionu Staroměstsko je výstavby kostela ve Starém Městě, který se staví již od roku 2001 a spolknul více než 85 milionů korun. Pořádaly se na něj veřejné sbírky a většina obyvatel Staroměstska je z nekonečné výstavby otrávena. Důvodem je megalomanská betonová stavba, která je nákladná a časově náročná na zhotovení. Mapa mikroregionu Buchlov s mikroregionem Staroměstsko je v příloze 6.

6 NÁVRHY PROJEKTŮ PRO TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Návrhy níže uvedených projektů vyplývají z mnoha provedených rozhovorů a dotazníkového šetření s představiteli i občany obcí Mikroregionu Buchlov. Projekty jsou však stále jen mými návrhy a nemusí se ztotožňovat s projekty zaváděnými přímo obcemi mikroregionu Buchlov. Projekty jsou vytvořeny na podkladu standartních projektových fiší.

6.1 Návrh projektu: Revitalizace keramické výroby v obci Tupesy

Předkladatel projektu: Miloslav Cigoš
Název projektu: Revitalizace keramické výroby v obci Tupesy
Stručný popis projektu: Projekt zahrnuje komplexní rekonstrukci staré výrobní haly a přilehlého areálu, zavedení nových výrobních linek, pecí a technologií se snahou o modernizaci postupu a s tím i vlastní keramiky. Areál je v současnosti zcela nevyužit. K výrobě keramiky je využíváno v současnosti pouze 25 % areálu. Dalším cílem je vytvořit školici a informační středisko, kde se budou školit budoucí zaměstnanci a případní zájemci o keramiku. Projekt počítá s vybudováním nové příjezdové cesty a zlepšení infrastruktury v celém areálu z důvodu zvýšení výroby. Celý areál bude vytápěn novým ekologickým kotlem na biomasu.
Cílová skupina: Nezaměstnaní, zájemci o keramickou výrobu, studenti, důchodci, turisté, hosté.
Cíle projektu: Rekonstrukce výrobních hal v dezolátním stavu. Zvýšení povědomí o Tupeské keramice. Zaměstnání obyvatel mikroregionu, zlepšení integrity obce, reklamní a turistický tahák.
Odůvodnění projektu: Projekt se snaží podpořit odvětví, které v minulosti bylo nejvýznamnější v obci a postupem času upadalo. Důležitým bodem projektu je obnovení tradice a s tím spjaté kultury výroby keramiky v obci. Snahou bude vytvořit unikátní komplex výroby keramiky, která bude známá v celé Evropské unii.
Doba realizace projektu: Leden 2015 – Leden 2018
Předpokládané celkové náklady projektu: 35 000 000 Kč
Finanční účast předkladatele projektu v %: 5 %
Problémová oblast, opatření PRK (program rozvoje kraje): Obec Tupesy se nachází ve Zlínském kraji, který je periferní oblastí České republiky, problém může nastat v případě odbytu i horší dopravní dostupnosti.

Rizika projektu (a jejich možná omezení, řešení)
Nezískání zákazníků, špatná propagace, nezájem ze strany obchodníků.
Další dotazy předkladatele projektu:
Projekt povede k další propagaci kraje, ale hlavně mikroregionu Buchlov, v rámci kterého je uskutečňováno více projektů s finanční pomocí Evropské unie.
Projekt přinese zvýšení zaměstnanosti v obci Tupesy a okolí.
Povede také ke zlepšení spolupráce mezi obcemi v regionu.

6.2 Návrh projektu: Společná propagace činností mikroregionu Buchlov

Předkladatel projektu:
Miloslav Cigoš
Název projektu:
Společná propagace činností mikroregion Buchlov
Stručný popis projektu:
Projekt zahrnuje sjednocení a tvorbu činností pod jednotnou záštitou mikroregionu Buchlov. Snaha je dostat mikroregion do širšího povědomí lidí v i vně regionu. Projekt obsahuje společný časopis vycházející jednou za čtvrt roku, také prezentaci a natočení propagačních materiálů, které by měly jednotnou koncepci.
Cílová skupina:
Turisté, obyvatelé mikroregionu, podnikatelé, místní samospráva
Cíle projektu:
Vytvoření jednotného propagačního systému mikroregionu Buchlov. Růst turismu a s tím spojené pozitivní ekonomické dopady. Dalším cílem je vytvoření klastru mikroregion Buchlov. Vytvoření prostředí pro jednotlivé aktéry.
Odůvodnění projektu:
Projekt je důležitý vzhledem k celkovému vzezření mikroregionu Buchlov, který je momentálně vidět až na výjimky pouze ve spojení s realizací projektů za přispěním Evropské unie. Jednotlivé obce se stále spíše zaměřují na svůj vnitřní rozvoj a intenzivněji se nestarají o společný záměr.
Doba realizace projektu:
Prosinec 2014 – Leden 2016
Předpokládané celkové náklady projektu:
2 500 00 Kč
Problémová oblast, opatření PRK (program rozvoje kraje):
mikroregion Buchlov spojuje poměrně nesourodé obce s rozdílným počtem obyvatel, vybaveností a dokonce i kulturou.
Rizika projektu (a jejich možná omezení, řešení)
Rivalita mezi jednotlivými obcemi v mikroregionu. Nemožnost najít společnou řeč. Nejednotnost koncepce. Změna představitelů obcí.

Další dotazy předkladatele projektu:

Projekt by měl vést ke zlepšení spolupráce v obcích mikroregionu.
Budovat dobrou společenskou atmosféru.
Zaktivizovat obyvatele mikroregionu.

6.3 Návrh projektu: Odstranění skládek a vybudování systému recyklace odpadů

Předkladatel projektu: Miloslav Cigoš
Název projektu: Odstranění skládek a vybudování systému recyklace odpadů
Stručný popis projektu: Projekt zahrnuje odstranění skládek jak živelných tak i způsobených člověkem. Revitalizace a údržba krajiny. Zavedení sběrných dvorů, kompostáren, spalovny bioodpadu.
Cílová skupina: Obyvatelé mikroregionu Buchlov, návštěvníci, turisté.
Cíle projektu: Zlepšit krajinný ráz, pomoci životnímu prostředí, zlepšení kvality života, uchování přírodního a kulturního bohatství, vytvoření podmínek pro ekologické zemědělství a agroturismus.
Odůvodnění projektu: Projekt řeší značné problémy s odpadem, se kterými se mikroregion Buchlov potýká. V mikroregionu Buchlov existuje pouze jedna větší skládka (v obci Buchlovice) jejíž kapacita je již nedostatečná a zejména v letních měsících nepříjemně zapáchá. Projekt zahrnuje také spalovnu bioodpadu a s tím spjatou teplárnu.
Doba realizace projektu: Prosinec 2015 – Leden 2019
Předpokládané celkové náklady projektu: 15 500 00 Kč
Problémová oblast, opatření PRK (program rozvoje kraje): Nedokonalé spojení mezi jednotlivými obcemi, velká vzdálenost mezi nimi.
Rizika projektu (a jejich možná omezení, řešení) Velká finanční nákladnost, nedodržování jednotlivých pravidel, obtížné výběrové řízení, obhájení projektu před částí veřejnosti.
Další dotazy předkladatele projektu: Snížení ekologické zátěže Zamezení zakládání dalších skládek a jejich předcházení V souladu s principy Evropské unie.

6.4 Návrh projektu: Síť cyklostezek a cyklotras

Předkladatel projektu: Miloslav Cigoš
Název projektu: Síť cyklostezek a cyklotras napříč mikroregionem Buchlov
Stručný popis projektu: Projekt je zaměřen na propojení jednotlivých cyklostezek a cyklotras nacházejících se na území mikroregionu Buchlov, vytvoření jednotných popisků a informačních tabulí.
Cílová skupina: Obyvatelé mikroregionu Buchlov, návštěvníci, turisté.
Cíle projektu: Zlepšit stav současných cyklostezek a cyklotras, jejich propojení a zaručení návaznosti. Budování nových cyklostezek a cyklotras. Spojením vytvořit jednu cyklotrasu „mikroregionem Buchlov na kole“ Informační panely podél cyklostezek a cyklotras s mapou mikroregionu.
Odůvodnění projektu: V mikroregionu Buchlov se za posledních 10 let postavilo mnoho cyklostezek či cyklotras, jedná se však o dílčí krátké úseky, spojující třeba jen dvě vesnice. Projekt si klade za cíl tyto úseky postupně pospojovat a vytvořit tak jednu cyklotrasu. Také značení cyklostezek a cyklotras pokulhává, což by měl tento projekt také napravit. Chybí informační panely s mapou cyklostezek a cyklotras.
Doba realizace projektu: Březen 2015 – Listopad 2016
Předpokládané celkové náklady projektu: 5 000 00 Kč
Problémová oblast, opatření PRK (program rozvoje kraje): Problematická poloha některých obcí z důvodu překonávání členitého reliéfu, silnic a vodních toků.
Rizika projektu (a jejich možná omezení, řešení) Finanční zátěž, nesplnění cílů, vandalismus, neekologické řešení.
Další dotazy předkladatele projektu: Propojit všechny obce Mikroregionu cyklostezkami

7 ZÁVĚR

V předkládané bakalářské práci je studován regionální rozvoj mikroregionu Buchlov, jsou zde popsány přírodní i socioekonomické poměry studovaného území. Obsahuje také terénní výzkum se sběrem terénních dat. Součástí této bakalářské práce jsou dvě dotazníková šetření, první s občany mikroregionu Buchlov, druhé s představiteli, hlavně se starosty, obcí mikroregionu a také zhotovení mentálních map. Výsledky této práce jsou zpracovány a prezentovány v textu, tabulkách a grafech. Výsledky práce jsou také hojně prezentovány ve formě map zpracovaných dle kartografických zásad a poznatků.

Regionální rozvoj mikroregionu Buchlov je na základě srovnání více trvale udržitelný než je tomu v jiných mikroregionech, konkrétně např. v Mikroregionu Staroměstsko. Starostové obcí mikroregionu Buchlov dokáží najít společnou řeč a záměr snažení je jednotný. Projekty vzešlé ze samosprávy jednotlivých obcí jsou obvykle více v souladu s konceptem trvalé udržitelnosti, než u projektů podnikatelů. Snaha všech je posílení cestovního ruchu a vyrovnání ekonomických rozdílů mezi obcemi jsou hlavními body spolupráce, které se ovšem promítají do více různorodých činností jako podpora kulturních, sportovních akcí, záštita projektů využívající nejrůznější dotační programy apod.

Nicméně i schopností čerpat finance z dotačních programů se jednotlivé obce mikroregionu liší, a právě v heterogenitě tkví problémy. Část obcí má menší počet obyvatel, za to spravuje větší území, těmto obcím pak peníze od státu stačí na pouhé přežití, finance z dotací se zde čerpají také obtížněji než u obcí s více obyvateli. S dotačních programů je nejvíce využíván Program rozvoje venkova, to jednoznačně ukazuje na vesnický charakter sídel. V neposlední řadě jsou důležité zdroje financí Operační program životního prostředí a Regionální operační program (ROP) NUTS II Střední Morava. Tyto programy udržují regionální rozvoj v mikroregionu ve velmi dobrém tempu. Je zde další předpoklad při správné osvětě podnikatelů, starostů, zastupitelů a dalších aktérů k zintenzivnění a zefektivnění čerpání financí. Pro trvalou udržitelnost je třeba více dbát na životní prostředí, eliminovat živelné a další skládky, začít využívat více obnovitelné zdroje energie a zaměřit se na recyklaci, ve které panují značné rozdíly napříč obcemi mikroregionu. Za úvahu stojí také vybudování spalovny s teplárnou na bioodpad. Dále podpora výstavby či modernizaci technické a dopravní infrastruktury. Podpořit podnikatele kvůli tvorbě nových pracovních míst je také dobrým krokem, protože nezaměstnanost a odchod mladých lidí za prací do větších měst a regionů je velkým problémem a je prioritou jej řešit. Zemědělství a lesnictví, jež v regionu hrálo hlavní roli v minulém století, již totiž není schopno zaměstnávat více lidí. S nápravou krajiny poškozené právě intenzivním zemědělstvím jde v ruku v ruce i nevyužitá příležitost pro agroturismus, který má velký potenciál.

Členství v mikroregionu a Místní akční skupině je základním předpokladem pro rozvoj studovaného regionu i jednotlivých obcí. Důležitá je výměna zkušeností, společné řešení problémů a jednotné vystupování. Tyto sdružení jsou také důležitá kvůli čerpání dotací z dotačních programů, jelikož pro obce do 500 obyvatel jsou v čerpání znevýhodněny. Pozitivní

je, že počet podaných i schválených žádostí o dotace roste a strategické dokumenty obcí mikroregionu Buchlov jsou kvalitně zpracovány.

Veškeré kroky vedoucí k stabilizaci a rozvoji musí být však v souladu s trvalou udržitelností, musí brát v potaz jedinečnost, originalitu místa a neznehodnocovat kulturní a přírodní dědictví, které bylo na tomto území uloženo. Mikroregion Buchlov lze bez nadsázky nazvat perlou Slovácka a celé Východní Moravy, jelikož skloubení kulturních a přírodních krás na tak malém prostoru není všude. Proto je důležité zacházet s rozvojem obezřetně nebo ještě lépe trvale udržitelně, protože co se jednou zničí nesmyslným rozhodnutím, to pak lze těžce vrátit zpět. Závěrem lze však říci že koncept trvalé udržitelnosti v regionálním rozvoji mikroregionu Buchlov je poměrně dobře aplikován a všichni starostové obcí deklarovali svou snahu se o trvalou udržitelnost zasadit.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

8.1 Knižní publikace

- [1] HYNEK, Alois a Nikola HYNEK. 2005. The Scientific and Political Framings of Spatial Sustainability: The Strategy of Regional Sustainability for the NUTS III The Highland, Czech Republic. In Aspects of Equilibrium: Proceedings from the International Conference on Architecture, Urban design, and Planning at the Threshold of UN Decade of Education for Sustainable Development. Wrocław: The Wrocław Polytechnic Institute Press, 2005. s. 363-370, 8 s. ISBN 83-7085-921-6.
- [2] BINEK, Jan, Hana SVOBODOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Jan HOLEČEK a Iva GALVASOVÁ. 2010. Teorie a metody uplatnitelné v praxi regionálního rozvoje. 2010.
- [3] BINEK, Jan, Hana SVOBODOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Jan HOLEČEK a Iva GALVASOVÁ. 2010. Rozvojové možnosti obcí. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 52 s. ISBN 978-80-87147-29-0.
- [4] BINEK, Jan, Hana SVOBODOVÁ, Kateřina CHABIČOVSKÁ, Jan HOLEČEK, Iva GALVASOVÁ a Jaroslav MARTÉNEK. Synergie ve venkovském prostoru - Paradoxy rozvoje venkova. 2011. 1. vyd. Brno: GaREP, spol. s r.o., 2011. 64 s. sv. 1. ISBN 978-80-904308-6-0.
- [5] NIELSEN, 2010 A new agenda for sustainability. Edited by Kurt Aagaard Nielsen. Burlington, Vt.: Ashgate Pub. Company, 2010. vi, 303 p. ISBN 9780754699361.
- [6] DIVIAKOVÁ, A. (Ed.), 2013: Vybrané aspekty integrovaného manažmentu životného prostredia. Zborník vedeckých príspevkov z konferencie konanej 12. septembra 2013 vo Zvolene, Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a TUR, FEE TU vo Zvolene, 234 str., ISBN 978-80-89183-94-4
- [7] CULEK, Martin. 2005 Biogeografické členění České republiky II díl. Praha: ENIGMA, 2005., 590 s. ISBN 80-86064-82-4.
- [8] DEMEK, J. – MACKOVČIN, P. (eds) a kol. 2006. Zeměpisný lexikon ČR: Hory a nížiny. 2. vyd. Brno: AOPK ČR, 2006. 582 s. ISBN 80-86064-99-9.
- [9] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje: nástin - kritika - klasifikace. Praha: Karolinum, 2002, 211 s. ISBN 8024603845.

- [10] HRDÝ, Miroslav., 2002 Okolo Buchlova mikroregion Buchlov – místo, kde krásně plyne čas. Svazek obcí mikroregion Buchlov, 2002. 158s.
- [11] MACKOVČIN P., JATIOVÁ M., kol., 2002. Zlínsko. In: Mackovčín P., Sedláček, M., (eds.). Chráněná území ČR, svazek II. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 376 pp. ISBN 80-86064-38-7.
- [12] WOKOUN, R., 2008 Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 9788072016990.
- [13] TOUŠEK, V. - KUNC, J. - VYSTOUPIL, J. 2008. Ekonomická a sociální geografie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 411 s. ISBN 978-80-7380-114-4.
- [14] Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. Praha: ČSÚ, 2006. ISBN 80-250-1277-8.
- [15] Program rozvoje venkova (2007 – 2013) ČR na období 2007–2013. Praha: MZe, VÚZE, 2007.
- [16] HYNEK A., SVOZIL, B., Mentální mapy lokalit 2008, Geografický ústav, Přírodovědecká fakulta Masarykovy University, Brno 2008.
- [17] WOODS, M. Rural geography: processes, responses and experiences in rural restructuring. London: Sage Publications, 2005. 330 s. ISBN 0761947612.

8.2 Mapy a atlasy

- [18] DEMEK, J. a kol.: Mapa geomorfologického členění ČSR, Brno, 1971, 1:500000
- [19] HRNČIÁROVÁ T., MACKOVČIN P., ZVARA, I. et al., 2009. Atlas krajiny České republiky. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, Průhonice: Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i., 2009, 332 p. ISBN 978-80-85116-59-5.
- [20] QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Studia Geographica 16, GÚ ČSAV, Brno, 73 s.

8.3 Internetové zdroje

[221] ČÚZK: *Geoportál: přístup k mapovým produktům a službám resortu* [online]. 1.8.7. [cit. 2014-02-29]. Dostupné z WWW: <<http://geoportal.cuzk.cz/>>

[22] ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV *chmi*. [online]. Dostupné z WWW: <<http://chmi.cz/>>

[23] Obyvatelstvo. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2014-02-29]. Dostupné z WWW: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/obyvatelstvo_lide

[24] Integrovaný portál ČSÚ: Český statistický úřad [online]: 2013 [cit. 2013-20-12]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/>

[25] Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů: První předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Sčítání lidí, domů a bytů 2011*. vyd. [cit. 2014-02-29]. Dostupné z WWW: <<http://notes2.czso.cz/cz/slodb2011/cz072.html>>

[26] Český statistický úřad: Městská a obecní statistika [online], [cit. 2014-02-29] Dostupné z www: <http://vdb.czso.cz/mos/>

[27] Obce databáze. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Český statistický úřad [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z WWW: <<http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>>

[28] Ústav územního rozvoje: Potenciál cestovního ruchu [online], cit. [cit. 2014-02-29]. Dostupné z www: <<http://www.uur.cz/default.asp?ID=3690>>

[29] Národní geoportál INSPIRE [online] [cit. 2014-03-11]. Dostupné z WWW: <<http://geoportal.gov.cz>>

[30] Mikroregion Buchlov [online]. [cit. 20. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <http://www.buchlov.cz/>

[31] MAS Buchlov [online]. [cit. 20. 12. 2013]. Dostupné z WWW: <http://www.mas-buchlov.cz/>

[32] Obec Buchlovice [online]. [cit 2013-11-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.buchlovice.cz>>.

[33] Obec Břestek [online]. [cit 2013-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.brestek.cz>>.

[34] Obec Hostějov [online]. [cit 2013-11-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.edb.cz/hostejov.cz>>.

[35] Obec Medovice [online]. [cit 2013-11-25]. Dostupný z WWW:
<<http://www.obecmedlovice.cz>>.

[36] Obec Modrá [online]. [cit 2013-11-21]. Dostupný z WWW:
<<http://www.modra.turistik.cz/ces/>>.

[37] Obec Salaš [online]. [cit 2013-11-23]. Dostupný z WWW:
<<http://www.salas.uh.cz>>.

[38] Obec Staré Hutě [online]. [cit 2013-11-21]. Dostupný z WWW :
<<http://www.chriby.cz>>.

[39] Obec Velehrad [online]. [cit 2013-11-15]. Dostupný z WWW:
<<http://www.velehrad.cz>>.

[40] Obec Tupesy [online]. [cit 2013-11-21]. Dostupný z WWW:
<<http://www.tupesy.cz>>.

[41] Obec Zlechov [online]. [cit 2013-11-25]. Dostupný z WWW:
<<http://www.zlechov.cz>>.

[42] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. [cit 2013-11-10]. Dostupný z WWW:
<<http://www.mmr.cz>>.

[43] Úřad práce v Uherském Hradišti [online]. [cit 2013-12-06]. Dostupný z WWW:
<http://portal.mpsv.cz/sz/local/uh_info>.

[44] Mikroregion Staroměstsko [online]. [cit 2013-12-06]. Dostupný z WWW:
<http://www.mikroregionstaromestsko.cz/>

[45] Povodí Moravy [online]. [cit 2014-02-06]. Dostupný z WWW: <<http://www.pmo.cz//>>

[46] ÚHÚL Brandýs nad Labem [online]. [cit 2014-02-06]. Dostupný z WWW:
<<http://www.uhul.cz/>>

Rozhovory provedeny s:

- Mgr. Oldřich Vávra, starosta obce Tupesy 20. 1. 2014
- Mudr. Jiří Rohel – zastupitel obce Velehrad a člen Mas Buchlov
- Ing. Vít Žaluda zastupitel obce Tupesy

Mentální mapy:

Zuzana Tomčalová, Robert Hřebíček, Marie Hudečková, Jana Hanáková

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Vzorový dotazník pro občany mikroregionu Buchlov

Příloha 2: Vzorový dotazník pro představitele obcí mikroregionu Buchlov

Příloha 3: Doplnující údaje za obce – vybavenost obcí (Malý lexikon obcí)

Příloha 4: Mikroregion Buchlov na mapách III. vojenského mapování (Geoportál)

Příloha 5: Oficiální dotazník mikroregionu Buchlov (zveřejněn 2. 4. 2014)

Příloha 6: Mapa mikroregionu Buchlov a mikroregionu Staroměstsko

Příloha 7: Anamorfóza mikroregionu Buchlov dle počtu obyvatel

Příloha 8: Fota zkoumaných projektů regionálního rozvoje (Miloslav Cigoš 30. 3. 2014 a 4. 4. 2014)

Příloha 9: Mentální mapy obyvatel mikroregionu Buchlov

Vážený pane, vážená paní,

jmenuji se Miloslav Cigoš a jsem studentem posledního ročníku Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity.

Dotazník je anonymní a všechna data budou využita pouze jako podklad pro mou Bakalářskou práci o mikroregionu Buchlov.

Předem děkuji za Vámi věnovaný čas!

Prosím vyplňujte dotazník zodpovědně a pouze tehdy je-li vaše bydliště v jedné z obcí mikroregionu Buchlov.

Dotazník obsahuje 31 otázek

**Povinné pole*

1. Je vaše trvalé bydliště v jedné z obcí mikroregionu Buchlov *

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

Zde následuje 11 otázek ohledně Vaší obce.

2. Obec vašeho bydliště. *

Označte jen jednu možnost.

Boršice

Břestek

Buchlovice

Hostějov

Medlovice

Modrá

Osvětimany

Salaš

Staré Hutě

Stříbrnice

Stupava

Tupesy

Velehrad

Zlechov

3. Jaký životní styl preferujete?

Označte jen jednu možnost.

Vesnický

Městský

neřeším to

Jiné:

4. Jaký je Váš vztah k obci svého bydliště?

Označte jen jednu možnost.

Velmi kladný
Spíše kladný
Neutrální
Spíše záporný
Záporný

5. Jste spokojeni s místní samosprávou ve vaší obci (se starostou, zastupitelstvem)?

Označte jen jednu možnost.

Ano
Ne
Jiné:

6. Jste spokojený/á s dosavadním vývojem/rozvojem vaší obce?

Označte jen jednu možnost.

Velmi spokojen/a
Spíše spokojen/a
Neutrálně
Spíše nespokojen/a
Velmi nespokojen/a

7. Co je podle Vás největší slabinou vaší obce?

Max. 3 odpovědi

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Chodníky
Silnice
Veřejné osvětlení
Málo veřejných prostranství
Nečinnost místních organizací
Málo kulturních a společenských akcí
Sportovní vyžití
Doprava
Vyžití pro děti (hřiště, školky)
Spolupráce
Čerpání dotací z EU
Zdravotnické služby
Drobné služby
Využití volného času
Stav krajiny
Nemám výhrad
Jiné

8. Co byste ve vaší obci nejvíce uvítali?

Max. 3 odpovědi

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Sportovní prostory (např. hřiště)

Společenské prostory (sál)
Veřejné prostory (centrum, lavičky apod..)
Prostory pro děti (školka, dětské hřiště)
Více kulturních akcí
Více spolků a místních sdružení
Propagaci obce- cestovní ruch
Zdravotnické zařízení
Zlepšení stavu krajiny
Cyklostezky
Jiné:

9. Hájí podle Vás obec dobře zájmy svých občanů?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

Nemohu posoudit

10. Ohodnoťte stav níže uvedených služeb a věcí ve Vaší obci.

Jako ve škole 1- nejlepší 5-nejhorší

Označte jen jednu možnost na každém řádku.

1 2 3 4 5

Místní komunikace (silnice)

Chodníky

Veřejné osvětlení

Vzdělávání

Veřejné prostory

Kulturní a společenské akce

Možnosti sportovního vyžití

Veřejná doprava

Péče o kulturní a přírodní památky

Propagace

Předkládání informací občanům

Bezpečnost

Zdravotnická zařízení

11. Váš názor na obec, dění v obci, samosprávu, vaše návrhy zlepšení....

O mikroregionu Buchlov

Zde následuje 19 otázek ohledně mikroregionu Buchlov

12. Jste obeznámeni s činností sdružení mikroregionu Buchlov?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

13. Je podle Vás mikroregion Buchlov dostatečně propagován?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

14. Jaký je Váš vztah k mikroregionu Buchlov?

Označte jen jednu možnost.

Velmi kladný

Spíše kladný

Neutrální

Spíše záporný

Záporný

15. Uvítali byste širší spolupráci obcí v rámci mikroregionu Buchlov?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

16. Měly by se obce propagovat v rámci cestovního ruchu jednotně pod záštitou mikroregionu Buchlov (vytvořením i tzv. klastru)?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

Nevím

17. Jaké mohou být podle Vás KLADY

členství vaší obce v mikroregionu Buchlov?

18. Jaké mohou být podle vás ZÁPORY

členství vaší obce v mikroregionu Buchlov?

19. Které z níže uvedených mikroregionů Zlínského kraje znáte?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

mikroregion Chřiby

mikroregion Jižní Haná

mikroregion Dolní Poolšaví, svazek obcí

Region Za Moravú

Neznám

Jiné:

20. Tušíte, čím se zabývá Místní akční skupina Buchlov? (MAS Buchlov)

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

**21. Na co by podle Vás měl klást mikroregion Buchlov největší důraz?
zaškrtnout můžete více odpovědí**

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Bezpečnost
- Čerpání dotací
- Propagaci
- Cestovní ruch
- Přeshraniční spolupráce
- Vyrovnaní rozdílů mezi obcemi
- Trvalou udržitelnost
- Víceúčelové stavby
- Kulturní a společenské akce
- Ochrana přírodních a kulturních památek
- Ekonomická výpomoc
- Vzdělávání
- Sportovní akce
- Jiné:

**22. Jste více pro agresivnější rozvoj (s více zásahy do krajiny a jeho krajinného rázu), nebo
pozvolnější (pomalejší, se snahou zachovat krajinný ráz)?**

Označte jen jednu možnost.

- pro agresivnější
- pro pozvolnější
- je mi to jedno

23. Kterí z aktérů či aktantů hrají podle vás v mikroregionu Buchlov největší roli?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Samospráva obcí (starostové + zastupitelstvo)
- Místní akční skupina Buchlov
- Podnikatelé
- Neziskové organizace
- Lesy ČR
- Církev
- Místní sdružení
- Jiné:

**24. Znáte aktéra mimo veřejnou a státní správu, která do chodu mikroregionu Buchlov
výrazněji zasahuje? Podnikatel, firma apod.**

Označte jen jednu možnost.

- Ano - pokračujte otázkou 25.
- Ne- pokračujte otázkou 26.

25. Kdo je tímto aktérem?

26. Která přírodní nebo kulturní památka mikroregionu Buchlov je podle vás nejvýznamnější?

max. 3 odpovědi

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Hrad Buchlov

Zámek Buchlovice

Bazilika na Velehradě

Hradisko svatého Klimenta

Kaple sv. Barbory

Holý Kopec

Králův stůl

Tupeská keramika

Břestecká skála

Buchlov kámen

Sekvojovec na Chabaních

Archeoskanzen a Živá voda na Modré

Smraďavka - lázně

Jiné:

27. Který projekt v mikroregionu Buchlov považujete za posledních 10 let za nejzdařilejší?

Max. 3 odpovědi

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Balónové centrum v Břestku

Archeoskanzen Modra

Živá voda Modra

Muzeum Tupeské keramiky

Rekonstrukce Velehradu (baziliky a návsi)

Revitalizace náměstí v Buchlovicích

Síť cyklotras

Čistička odpadních vod (pro obce Tupesy, Zlechov a Břestek)

Stezka keramiky v Tupesích

Muzeum v Buchlovicích

Kulturní zařízení v obcích (např. nejnovější velehradský sál)

Jiné:

28. Ohodnoťte jako ve škole (1-nejlepší, 5-nejhorší) jednotlivé kulturní památky nebo projekty v mikroregionu Buchlov

Označte jen jednu možnost na každém řádku.

1 2 3 4 5 Nenavštívil/a jsem

Balónové centrum v Břestku

Archeoskanzen Modra

Živá Voda na Modré

Bazilika Velehrad

Hrad Buchlov
Zámek Buchlovice
Muzeum Tupeské keramiky
Kaple sv. Barbory
Stezka keramiky Tupesy
Čistička odpadních vod

29. Využívají obce mikroregionu Buchlov podle vás dostatečně státních a evropských dotací?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Nevím

Ne

30. Napište mi, jaké rozhodnutí byste v rámci regionálního rozvoje ve vaší obci či mikroregionu Buchlov uvítali. Např. výstavbu kulturního domu, hřiště zlepšení propagace, revitalizace obce, zlepšení dopravní infrastruktury, bezpečnosti, apod.

31. Váš názor na mikroregion Buchlov, Místní akční skupinu Buchlov, návrhy zlepšení...

Prosím o vyplnění základních informací o Vás.

32. Vaše pohlaví?

Označte jen jednu možnost.

Muž

Žena

33. Kolik je vám let?

Označte jen jednu možnost.

0-15

16-18

19-26

27-35

36-45

46-55

56-67

68+

Vážený pane, vážená paní,

jmenuji se Miloslav Cigoš a jsem studentem posledního ročníku Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Informace budou využity pro vypracování bakalářské práce o mikroregionu Buchlov.

Předem děkuji za Vámi věnovaný čas a Vaše zodpovědné odpovědi.

Dotazník obsahuje 17 otázek

*Povinné pole

Identifikační údaje

Obec: *

Označte jen jednu možnost.

Buchlovice

Břestek

Boršice

Tupesy

Velehrad

Zlechov

Modrá

Staré Hutě

Salaš

Stupava

Stříbrnice

Medlovice

Osvětimany

Hostějov

1. Jste spokojen/a s fungováním a zapojení vaší obce do mikroregionu Buchlov?

Označte jen jednu možnost.

Ano, velmi spokojen/a

Ano, spíše spokojen/a

Ne, spíše nespokojen/a

Ne, velmi nespokojen/a

2. Jste pro zintenzivnění vzájemné spolupráce mezi obcemi mikroregionu Buchlov?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

Nevím

3. Jaké územně plánovací dokumenty má Vaše obec zpracovanou?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

územní plán
strategický plán
urbanistickou studii
regulační plán
Program obnovy venkova
plán společných zařízení
Program obnovy vesnice
žádný
Jiné:

4. Co považujete za hlavní "bariéru" rozvoje vaší obce?

maximálně 3 odpovědi
Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Finance
Nezaměstnanost
Nízký počet obyvatel
Periferní oblast
Přírodní podmínky
Pozemky nepatřící obci
žádná bariéra
Jiné:

5. Která z prioritních os regionálního rozvoje mikroregionu Buchlov je pro Vás a Vaši obec nejdůležitější?

Označte jen jednu možnost.

Prioritní osa č. 1: Technická infrastruktura a energetika

Prioritní osa č. 2: Rozvoj zemědělství a lesnictví

Prioritní osa č. 3: Ochrana životního prostředí a zachování hodnot krajiny

Prioritní osa č. 4: Trvale udržitelný rozvoj venkova, rozvoj řemesel, podpora a rozvoj malého a středního podnikání

Prioritní osa č. 5: Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu

6. Ohodnot'te jednotlivé směry rozvoje dle důležitosti pro Vaši obec

1- nejvíce důležitý 5- nejméně důležitý

Označte jen jednu možnost na každém řádku.

1 2 3 4 5

Rozvoj podnikání

Rozvoj zemědělství

Rozvoj cestovního ruchu

Rozvoj kulturního vyžití

Rozvoj sportovního vyžití

Rozvoj a údržba komunikací

(silnic, chodníků)

Rozvoj výstavby domů a bytů

7. Co z níže uvedených skutečností byste nejvíce uvítali ve Vaší obci

Maximálně 5 odpovědi

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Zlepšení dopravní situace v obci (parkování, nedodržování pravidel)
Zlepšení stavu komunikací
Zlepšení bezpečnosti
Zlepšení vzhledu obce
Zlepšení nakládání s odpady (třídění, recyklace)
Zlepšení propagace obce
Zlepšení vztahu obce k mladým lidem a rodinám a jejich podpora
Vybudování domu pro seniory
Výstavba kulturního zařízení
Výstavba sportovního zařízení
Zlepšení údržby památek a veřejných prostranství
Zajištění (zlepšení) zdravotních služeb
Zlepšení spolupráce mezi obcemi mikroregionu Buchlov
Jiné:

8. Vyjmenujte 3 nejrozsáhlejší projekty, na které Vaše obec za posledních 10 let využila některý z dotačních fondů (státních i evropských)

9. Z jakých operačních, dotačních programů jste finance čerpali?

Postačí vyjmenovat 3

10. Jste spokojen se současnou podobou státních dotačních programů?

Označte jen jednu možnost.

1 2 3 4 5

Velmi spokojen/a Velmi nespokojen/a

11. Jste spokojen/a s národní administrací prostředků EU a národním pravidlům pro čerpání dotací z EU?

Označte jen jednu možnost.

1 2 3 4 5

Velmi spokojen/a Velmi nespokojen/a

12. Jaké projekty ve Vaší obci jsou momentálně rozpracovány, popřípadě v nejbližší době budou?

13. Pozemky Vaší obce patří z největší části.

Označte jen jednu možnost.

Obci

Církvi

Fyzickým osobám

Právníckým osobám

Jiné:

14. Kterí aktéři (mimo zastupitelstvo obce a orgány státní správy) hrají ve Vaší obci, případně v mikroregionu Buchlov ve vztahu k rozvoji důležitou roli?

15. Jakým způsobem informujete občany o plánovaných/realizovaných rozvojových aktivitách obce?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

na obecním webu

ve zpravodaji

na setkání s občany

při zasedání obce

neinformujeme

Jiné:

16. Je pro Vás důležitá společná propagace projektů a společných aktivit vůči k občanům mikroregionu? Např. pomocí společného časopisu, zpravodaje?

Označte jen jednu možnost.

Ano to bych uvítal/a

Ne, to neshledávám důležitým

Nevím

Jiné:

17. Řekl/a byste o rozvoji Vaší obce, že je v souladu s konceptem trvalé udržitelnosti?

Označte jen jednu možnost.

Ano

Ne

Nevím

Příl. 3

Břestek	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	NE
Požární nádrž	NE
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Buchlovice	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	ANO
Pošta	ANO
Peněžní ústav	ANO
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	ANO
Matrika	ANO

Boršice	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	ANO
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	ANO

Hostějov	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	NE
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	NE
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Medlovice	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	NE
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	ANO
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	NE
Požární nádrž	NE
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Modrá	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Osvětlimany	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	ANO
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	NE
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	ANO
Matrika	ANO

Salaš	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	NE
Plynofikace	NE
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	NE
Policie	NE
Matrika	NE

Staré Hutě	
Veřejný vodovod	NE
Kanalizace s napojením na ČOV	NE
Plynofikace	NE
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	NE
Policie	NE
Matrika	NE

Stříbrnice	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	NE
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Stupava	
Veřejný vodovod	NE
Kanalizace s napojením na ČOV	NE
Plynofikace	NE
Skládka tuhého domovního odpadu	ANO
Pošta	NE
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	NE
Požární hydrant	NE
Policie	NE
Matrika	NE

Tupesy	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	ANO
Pošta	ANO
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	NE
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Velehrad	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	ANO
Pošta	ANO
Peněžní ústav	ANO
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	ANO
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	ANO

Zlechov	
Veřejný vodovod	ANO
Kanalizace s napojením na ČOV	ANO
Plynofikace	ANO
Skládka tuhého domovního odpadu	NE
Pošta	ANO
Peněžní ústav	NE
Pojišťovna	NE
Hasičský záchranný sbor	NE
Sbor dobrovolných hasičů	ANO
Požární nádrž	NE
Požární hydrant	ANO
Policie	NE
Matrika	NE

Obec	základní škola	koupaliště a bazény	hřiště	tělocvična	samostatná ordinace		
					lékař pro dospělé	lékař pro děti a dorost	stomatolog
Boršice	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ano
Břestek	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Buchlovice	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Hostějov	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Medlovice	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Modrá	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Osvětimany	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Salaš	ne	ano	ano	ne	ne	ne	ne
Staré Hutě	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Stříbrnice	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Stupava	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Tupesy	ano	ne	ano	ano	ano	ne	ne
Velehrad	ano	ne	ano	ano	ano	ne	ano
Zlechov	ano	ne	ano	ano	ne	ne	ano

Vybavenost obcí školami, hřišti a zdravotnickými zařízeními

MIKROREGION BUCHLOV NA III. VOJENSKÉM MAPOVÁNÍ

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropa investuje do venkovských oblastí.

Vážení občané Mikroregionu Buchlov,

asi každý z Vás má svou představu, jak by se obec, kde žije, měla rozvíjet. Chceme Vás tímto požádat o Vaše názory a představy, zdokumentovat je a následně, pomocí prostředků EU, pomoci uskutečnit. Tento dotazník je anonymní a můžete jej vyplnit v elektronické podobě na www.buchlov.cz v sekci „MAS Buchlov“ nebo v papírové podobě a zanechat jej ve speciálním boxu na obecním úřadu, a to nejpozději do 13. 4. 2014. Pokud je to možné, upřednostněte elektronické vyplnění dotazníku na www.buchlov.cz.

1. Váš věk:

- 18-29 let 30-49 let 50-64 let 65 let a více

2. Vaše vzdělání:

- základní vyučen středoškolské vysokoškolské

3. Jak dlouho v obci žijete?

- 0-5 let 5-10 let 10-20 let více jak 20 let

4. Jak jste spokojen s životem ve Vaší obci?

- velmi spokojen spíše spokojen spíše nespokojen velmi nespokojen

5. S čím NEJSTE v obci spokojen?

.....

6. Myslíte si, že obyvatelé obce mají dostatek příležitostí ke vzájemným společenským kontaktům?

- rozhodně ano spíše ano spíše ne rozhodně ne

7. Jak často sledujete informace o dění v obci?

- denně pravidelně občas vůbec ne

8. Kde informace o dění v obci nejčastěji vyhledáváte?

- internet zpravodaj zastupitelstvo kabelová televize jiný zdroj.....

9. Měli byste zájem účastnit se různých tematických seminářů pořádaných v obci? Pokud ano, uveďte oblast.

- ano, v jaké oblasti: ne

10. Kdybyste mohli rozhodnout o využití obecních finančních prostředků, podpořili byste uvedené projekty (zaškrtněte)?

Projekt	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	nedovedu posoudit
1 Zlepšení podmínek pro podnikání					
2 Podpora bytové výstavby					
3 Podpora péče o seniory					
4 Častější spoje veřejné dopravy					
5 Rekonstrukce komunikací a chodníků					
6 Podpora kulturních aktivit					
7 Péče o veřejnou zeleň a prostranství v obci					
8 Opravy památek a významných staveb					
9 Podpora cestovního ruchu					

Váš návrh:

11. Uveďte 5 spolků působících na území obce, které vnímáte z pohledu občana jako důležité v pořadí od nejdůležitějšího (1.) po podle Vás nejméně důležité (5.) a přiřadte v % výši finanční podpory na činnost tohoto spolku (např. 20%, 30% apod.).

Název spolku	Finanční podpora (%)
1	
2	
3	
4	
5	
Celkem	100%

12. Jak by se měla podle Vás obec dále rozvíjet? Ohodnoťte zaškrtnutím níže uvedené plánované projekty v obci a do volného řádku doplňte Váš konkrétní návrh, co by se mělo v obci vybudovat, opravit, zlepšit, založit apod.

Plánované projekty v obci Tupesy	velmi se mi líbí	spíše se mi líbí	spíše se mi nelíbí	velmi se mi nelíbí	je mi to jedno
1 Rekonstrukce stávající panelové komunikace Za humny					
2 Dům s malometrážním bydlením pro přestárlé občany					
3 Zeleň a vodní plochy v krajině					
4 Revitalizace sportovního areálu TJ					

Váš návrh:

13. Napište, jaké jsou podle Vás hlavní problémy, které brání dalšímu rozvoji Vaší obce.

.....

14. Napadají Vás nějaké nevyužité příležitosti rozvoje obce, které bychom mohli více využívat?

.....

15. Pokuste se zhodnotit obec z níže uvedených hledisek (zaškrtněte):

	velmi spokojen	spíše spokojen	spíše nespokojen	velmi nespokojen	je mi to jedno
1 Bydlení					
2 Školství					
3 Zdravotnictví					
4 Veřejná doprava					
5 Kultura a společenský život					
6 Sportovní vyžití					
7 Životní prostředí					
8 Odpadové hospodářství					
9 Péče o veřejná prostranství a zeleň					
10 Podmínky pro podnikání					
11 Rozvoj obce					
12 Informovanost o dění v obci					
13 Mezilidské vztahy v obci					
14 Bezpečnost v obci					

16. Za prací či studiem dojíždíte do:

Uherské Hradiště Zlín jinam nedojíždím

17. Veřejnou dopravu využíváte:

pravidelně občas zřídka nevyužívám

18. Uvažujete o založení nebo rozšíření podnikatelské činnosti?

ano, v jakém oboru: ne

19. Vlastníte volné plochy nebo prostory, které byste mohli využít k vlastnímu podnikatelskému záměru nebo je nabídnout k dlouhodobému pronájmu? Pokud ANO, uveďte, zda se jedná o venkovní či vnitřní plochu a přibližnou výměru v m².

ano, venkovní plocha, přibližně m² ano, vnitřní plocha, přibližně m² ne

20. Vaše další náměty, připomínky, komentáře:

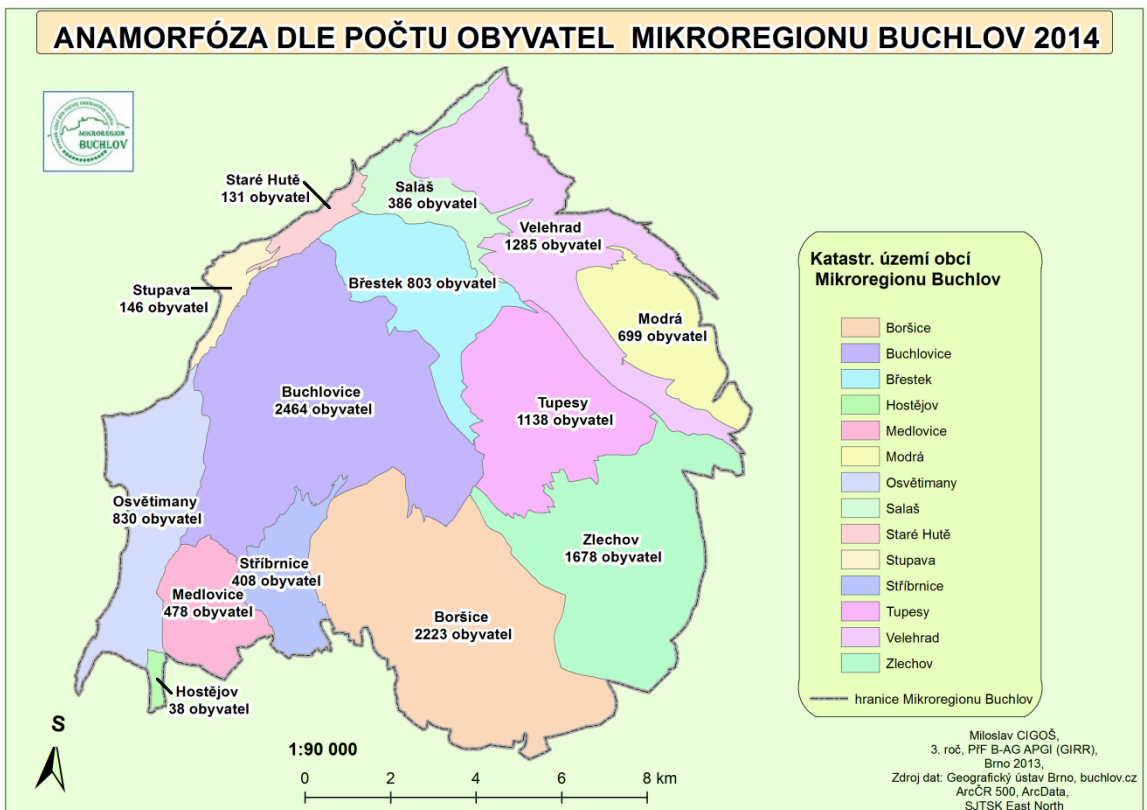
.....

.....

Děkujeme za Váš čas, který jste dotazníku věnovali. Ujišťujeme Vás, že informace, které nám poskytnete, budou použity pouze pro naši potřebu za účelem zpracování dokumentu, který bude řešit rozvoj Mikroregionu Buchlov v dalších letech. Chcete-li připojit Váš e-mail, můžeme Vám posílat aktuální informace o připravovaných aktivitách a možnostech čerpání dotací.

Vaše e-mailová adresa (nepovinný údaj):

Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov • náměstí Svobody 800 • 687 08 Buchlovice • www.buchlov.cz

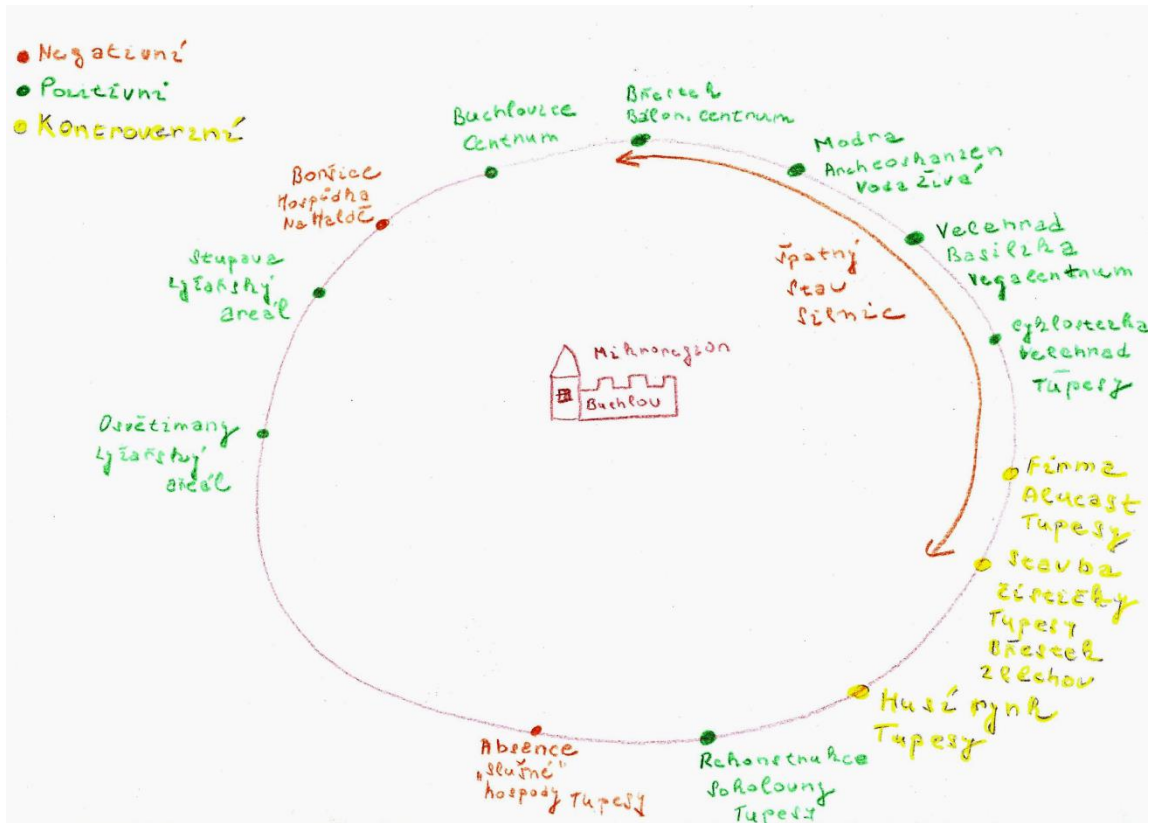

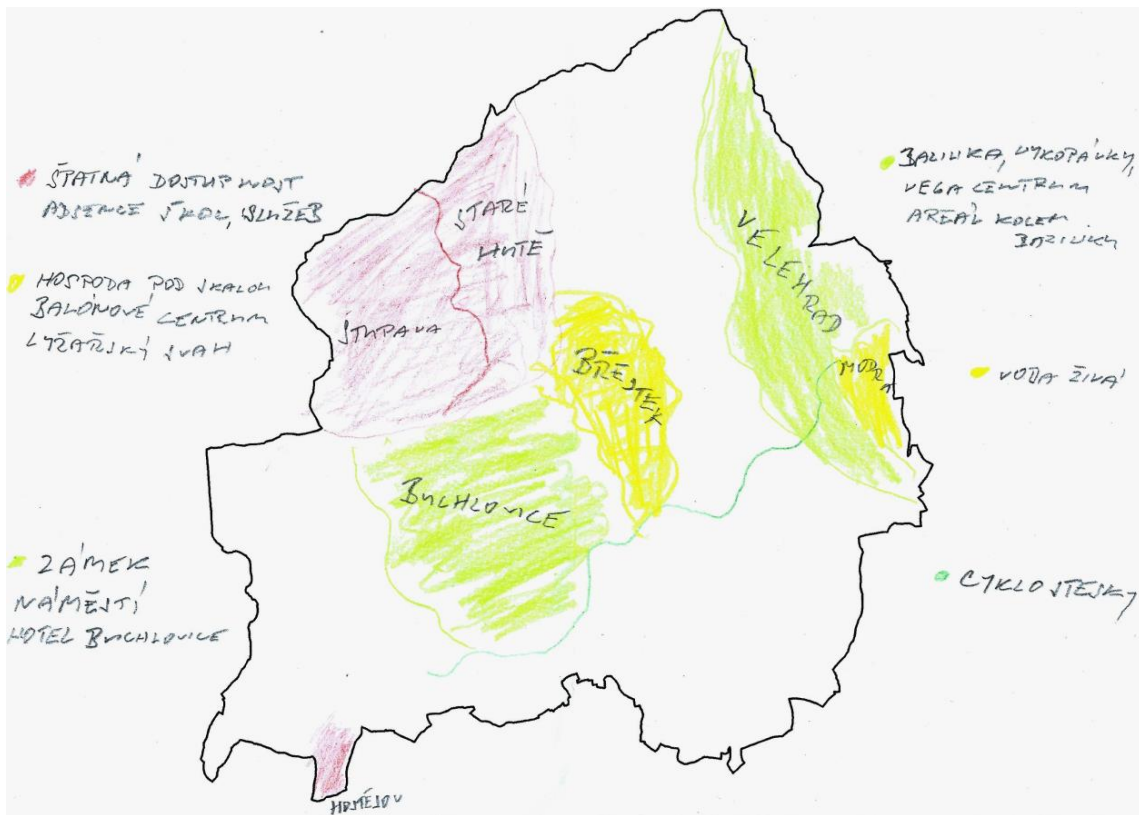
Bazilika Velehrad s revitalizovaným nádvořím a obecní dům ve Starých Hutích. (foto: Miloslav Cigoš (30.4 a 4.4 2014))

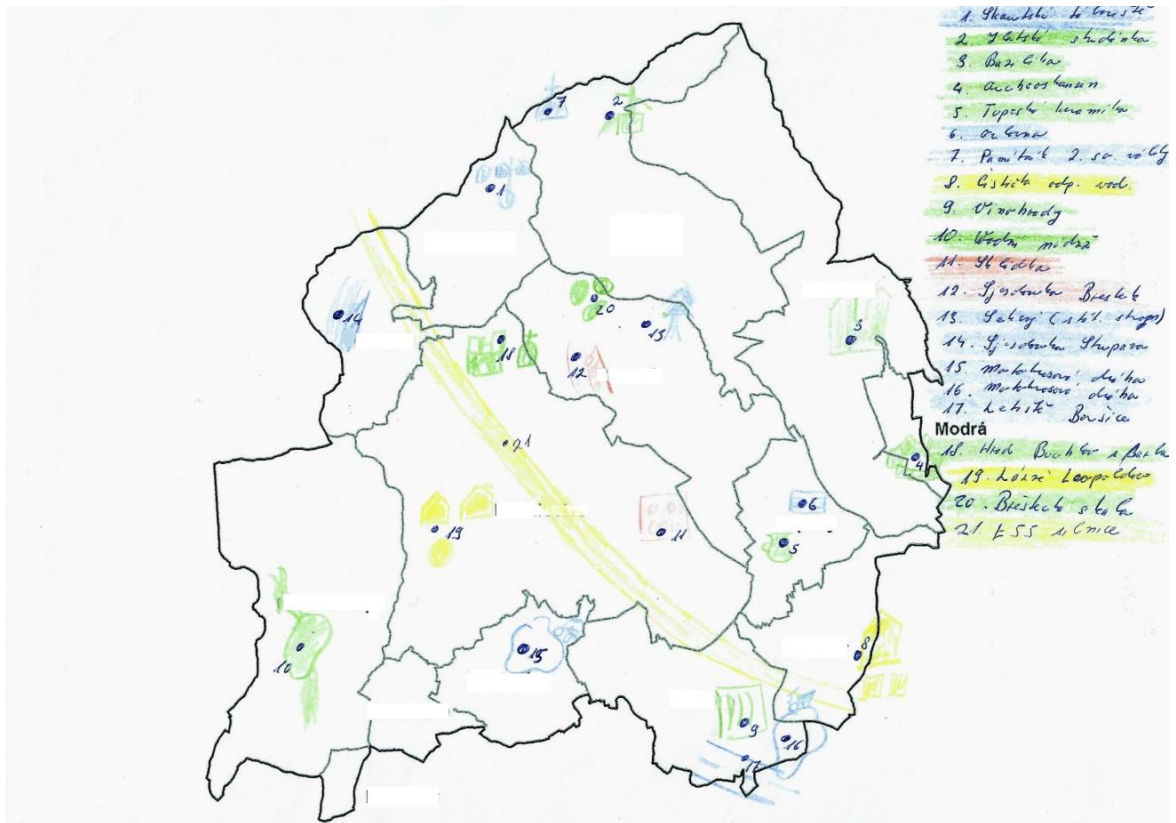
Hospoda pod Břestickou skalou a vykácený les kolem. (foto: Miloslav Cigoš 30.4 2014)

Mentální mapa čerstvě vystudované zdravotní sestry (Jana Hanáková)

Mentální mapa ženy v důchodovém věku (Marie Hudečková)

Mentální mapa studenta (Robert Hřebíček)